

SOCIALNI TRANSFERJI

Mesečno poročilo Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Služba za analize in razvoj

Št. 4, september 2020

Uvod

To je mesečno poročilo o socialnih transferjih, ki jih MDDSZ plačuje predvsem prek socialnih centrov in Zavoda za zaposlovanje (ZRSZ), nekatere pravice pa financirajo občine. Poročilo vsebuje relevantne informacije o dinamiki plačil in števila upravičencev do socialnih transferjev. Poročilo omogoča mesečni pregled dinamike in obsega transferjev na podlagi istih meril oz. enotnega pristopa za vse transferje, česar do sedaj ni bilo na razpolago. Namen poročila je širšo javnost informirati o dejavnostih MDDSZ ter omogočiti spremljanje in oblikovanje politik. Namen poročila je tudi povečati preglednost in politično odgovornost, kar pomeni, da je mogoče spremembe politike jasno prepoznati v dinamiki plačanih transferjev ali v številu upravičencev.

Poročilo trenutno zajema 27 različnih socialnih transferjev, vključno z nadomestilom za brezposelnost. Ti predstavljajo večino plačanih transferjev MDDSZ. Vir podatkov je predvsem informacijski sistem IS CSD in ZRSZ.

Zneski socialnih transferjev so prikazani po obračunskem načelu, kar pomeni podatke, ki se nanašajo na datum, za katerega je bila pravica do transferja odobrena, in ne, ko je bila dejansko plačana. Velja za število posameznikov, ki so upravičenci in ne prejemniki transferjev. To razlikovanje je pomembno, saj je lahko en posameznik prejemnik določenih transferjev, ki lahko zajemajo različne člane družine oz. upravičence (npr. otroški dodatek).

Širši kontekst

Za razumevanje mesečne dinamike transferjev in njihovih značilnosti transferje najprej umestimo v širši kontekst letnih konsolidiranih podatkov. Podatki za leto 2019 kažejo, da so največji transferji, merjeni z zneskom: starševska nadomestila, otroški dodatek, denarna socialna pomoč, denarna nadomestila za brezposelnost (ZRSZ) in državna štipendija. V letu 2019 je skupni znesek plačan za transferje, za katere so na voljo podatki, znašal 1 milijardo in 291 milijonov evrov (Slika 1a spodaj). Od tega je 81 milijonov evrov znesek, ki ga plačujejo občine (gre za pravice oprostitve plačil socialno varstvenih storitev, družinskega pomočnika in subvencije najemnine). **Glede na število posameznikov, ki so upravičeni do posamezne pravice, so največji transferji: otroški dodatek, dodatek za veliko družino, denarna socialna pomoč in državna štipendija** (Slika 1b spodaj).

Prikaz zneskov transferjev v letu 2019 po regijah kaže, da so bile regije, ki so prejemale največ transferjev v naslednjem padajočem zaporedju: **Osrednjeslovenska, Podravska, Savinjska, Gorenjska in Jugovzhodna Slovenija.** Podatki o znesku transferjev glede na 100.000 prebivalcev, ki zagotavlja ustreznejšo sliko o transferjih, kažejo, da so v regijah Pomurska, Savinjska, Jugovzhodna Slovenija, Podravska in Zasavska prejeli več transferjev (Slika 5b spodaj).

Podrobnejši pregled upravičencev glede na 100.000 prebivalcev do transferjev denarne socialne pomoči (DP) in izredne denarne socialne pomoči (IDP), ki imajo pomembno vlogo pri zagotavljanju začasne dohodkovne podpore posameznikom, ki nimajo drugega nadomestnega vira dohodka, in s tem ublažijo revščino, kaže, da so regije, kjer je relativno največ upravičencev do teh dveh transferjev: Pomurska, Podravska, Zasavska, Savinjska, Posavska in Jugovzhodna Slovenija. V primeru varstvenega dodatka, ki dolgoročno dopolnjuje dohodek in preprečuje revščino, sta regiji z relativno višjim številom posameznikov, ki so upravičeni do dodatka, Pomurska in Podravska (Slika 8a).

Nekateri transferji, ki podpirajo družinske zadeve in blaginjo (otroški dodatek (OD), državne štipendije (DŠ)), se izplačujejo ob upoštevanju dohodka in so določene glede na dohodkovne razrede. V izračunu povprečnega mesečnega dohodka pri DŠ se upoštevajo tudi prejemki iz naslova OD. V smislu upravičencev do teh transferjev po razredih opazimo, da se glavnina OD izplačuje družinam v dohodkovnih razredih 1 in 2 (Slika 7a), medtem ko je število upravičencev (otrok) najvišje v razredu 5 (Slika 7b). Večina izplačanega zneska za DŠ je v razredih 1 in 4. Število upravičencev je najvišje v razredu 4.

Povprečni mesečni znesek transferja, ki ga je prejemnik prejel v letu 2020, se razlikuje glede na transfer z najvišjih 3.823 EUR za osebno asistenco do 65 EUR za otroški dodatek. Nekaj relevantnih kazalcev kaže, da znaša povprečni transfer na upravičenca za: nadomestilo za brezposelnost 738 EUR bruto; denarno socialno pomoč 223 EUR; izredno denarno socialno pomoč 192 EUR; in varstveni dodatek 158 EUR (Tabela 3 spodaj).

Mesečna dinamika

Dinamika transferjev v prvih šestih mesecih leta je kombiniran rezultat osnovnih trendov in pandemijske krize. V zvezi s tem je pomembno razlikovati med povsem osnovnim trendom, ki odraža pretekle politike in pogoje, vpliv pandemije na trende prek socialnih pogojev in razmer na trgu dela ter odziv politike na pandemijo kot enkratno povečanje transferjev za ublažitev vpliva na ranljive dohodkovne skupine, ki same po sebi ne vplivajo na število upravičencev, temveč le na njihov dohodek. Temu pristopu sledimo tukaj. Podatki so prikazani v tabelah 1 - 3 in v slikah 2 - 4.

Konceptualno, glede na širši namen, lahko transferje razvrstimo v štiri skupine: 1) Transferji, ki zagotavljajo ali povečajo blagostanje in so v prvi vrsti povezani z družinskimi in vzgojnimi zadevami (otroški dodatek, starševska nadomestila, dodatek za nego otroka, rejnine, pomoč ob rojstvu otroka, dodatek za veliko družino, plačilo prispevkov (4 ali več otrok), krajši delovni čas in državna štipendija; **2) transferji, katerih cilj je solidarnost:** varstveni dodatek, osebna asistenca, komunikacijski dodatek, pogrebna in posmrtnina, oprostitev plačil socialno varstvenih storitev, subvencija najemnine; **3) transferji za ublažitev kratkoročnih šokov v dohodku oz. brezposelnosti:** državna socialna pomoč in izredna državna socialna pomoč; in **4) transferji, ki se nanašajo na sistem socialne varnosti,** kot so nadomestila za brezposelnost, ki jih plačuje ZRSZ.

Če pogledamo transferje, povezane z blaginjo (tip 1), je mogoče opaziti, da so v večini primerov sledili prejšnjim povprečnim trendom rasti (Slika 3c) (starševski dodatek, pomoč ob rojstvu, vinjete, delno izplačilo za izgubljeni dohodek in državne štipendije). Znesek za otroški dodatek in rejnine se je v zadnjih mesecih medletno znižal, ker je izzvenel učinek zvišanja zneska za te pravice v preteklem letu. Vzrok za medletni padec upravičencev do starševskih nadomestil v juliju in avgustu (Tabela 2) je predvsem medletno znižanje števila upravičencev do očetovskega dopusta (Tabela 5).

V primeru transferjev povezanih s solidarnostjo (tip 2) ti dosegajo najvišje medletne stopnje rasti med vsemi transferji glede na skupni znesek in število upravičencev (Tabela 1). Še posebej to velja za osebno asistenca, komunikacijski dodatek in varstveni dodatek. Trendi visoke rasti so posledica preteklih politik pred pandemijo. Glede na relativno velik skupni znesek varstvenega dodatka je pomembna visoka stopnja rasti, zabeležena v prvih petih mesecih letos. Medletna rast števila upravičencev je že februarja poskočila na 15 % in potem rahlo umirila do 8,6 % v avgustu.

Pri transferjih, katerih namen je blažitev posledic izgube dohodka (denarna socialna pomoč in izredna denarna socialna pomoč), je dinamika pogojena z vplivom pandemije, saj se trendi obrnejo navzgor v zadnjih štirih mesecih. (Slika 3a) Pri DP se je v maju število upravičencev medletno zvišalo za 11,7 % in v avgustu ostalo na visokih 10,4 %, pri IDP pa kar za 42,4 % v maju, vendar se je do julija znižalo na 12,1 %, v avgustu pa zaznavamo celo medletni padec v višini 7,8 %. V maju se je zvišalo tudi število brezposelnih, ki prejemajo denarno socialno pomoč.

Kar zadeva nadomestilo za brezposelnost, transfer, povezan s socialnim zavarovanjem (tip 4), se je njegova dinamika očitno spremenila med vplivom pandemije. Upadajoči trend (sezonsko prilagojen) se je ustavil v aprilu, ko se je medletna stopnja rasti števila upravičencev povišala na 28,3% in na kar 71,2 % v maju. V juniju je medletna rast ostala visoka, 69,9 %, v juliju se je malenkost znižala na 59,9 %. Pri tem je potrebno ponovno omeniti, da bi bilo lahko povišanje števila brezposelnih ogromno, če ne bi bilo ukrepov na trgu dela, zlasti sofinanciranje čakanja na delo, sprejetih za ublažitev posledic zapiranja nekaterih gospodarskih dejavnosti in vpliva zunanega šoka povpraševanja.

Kot že omenjeno, se pandemija odraža v trendu nekaterih transferjev (kot avtomatski odziv sistema), vendar transferji odražajo tudi odziv politike oz. diskrecijskih ukrepov za ublažitev vpliva krize. Večina ukrepov v zvezi s transferji je enkratno povišala transferje in ni vključena v številke in tabele tega poročila zaradi njihove diskrecijske narave. Diskrecijski vpliv ukrepov politike za ublažitev pandemije je vključen v spodnjo tabelo in zajema vse enkratne transferje, vključno s prejemki upokojujencev in invalidov. Paket ukrepov je vseboval tudi zagotavljanje nadomestila za brezposelnost tistim osebam, ki zaradi pandemije postanejo brezposelne od sredine marca, vendar niso izpolnile pravic do nadomestila za brezposelnost. Podatki so vključeni v spodnjo tabelo (Tabela A).

Tabela A Izplačila enkratnih zneskov za ublažitev posledic krize

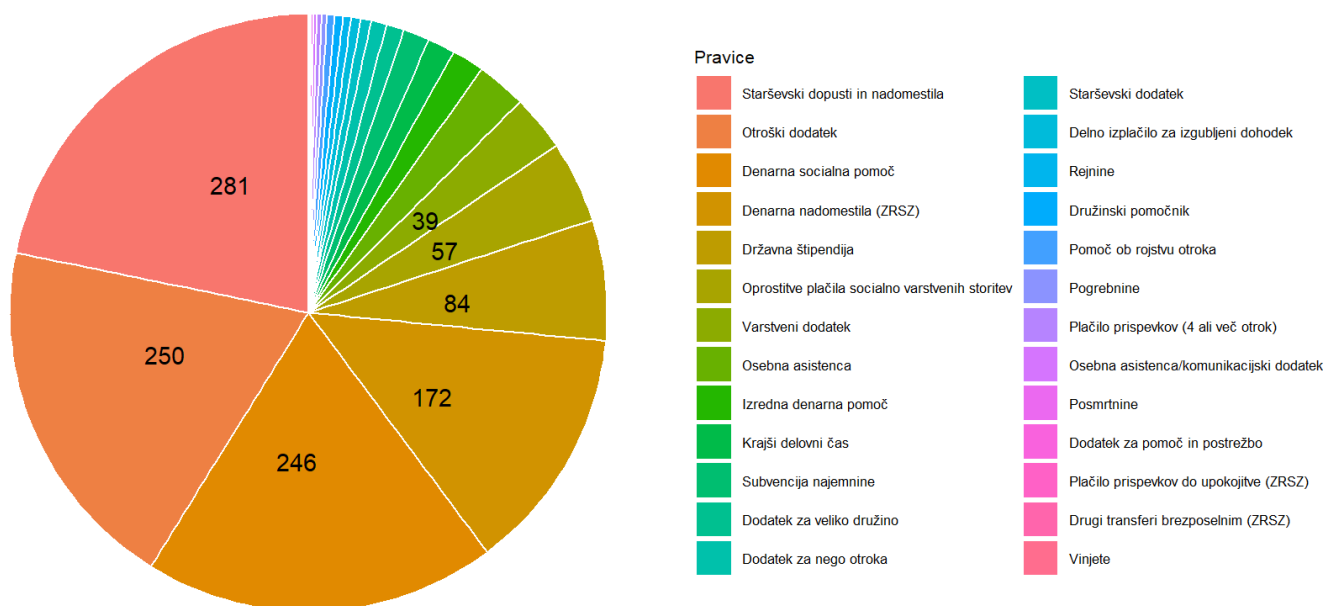
Ukrep	Obdobje	Prejemniki	Finančni učinek	Povprečje/prejemnika
Enkratni solidarnostni dodatek za upokojujence				
pokojnine	april	287380	62150177	216.2648
invalidska nadomestila	april	14844	4292481	289.1728
Enkratni solidarnostni dodatek ranljivim skupinam DSP/VD	april	49728	7459200	150.0000
Dodatek za veliko družino	april	29150	3439100	117.9794
Enkratni solidarnostni dodatek študentom				
redni študentje	april	42250	6787500	160.6509
izredni študentje	april	7000		
Dodatek otroškemu dodatku	junij	191272	5738160	30.0000

Vir: ZPIZ in MDDSZ

Pregled transferjev

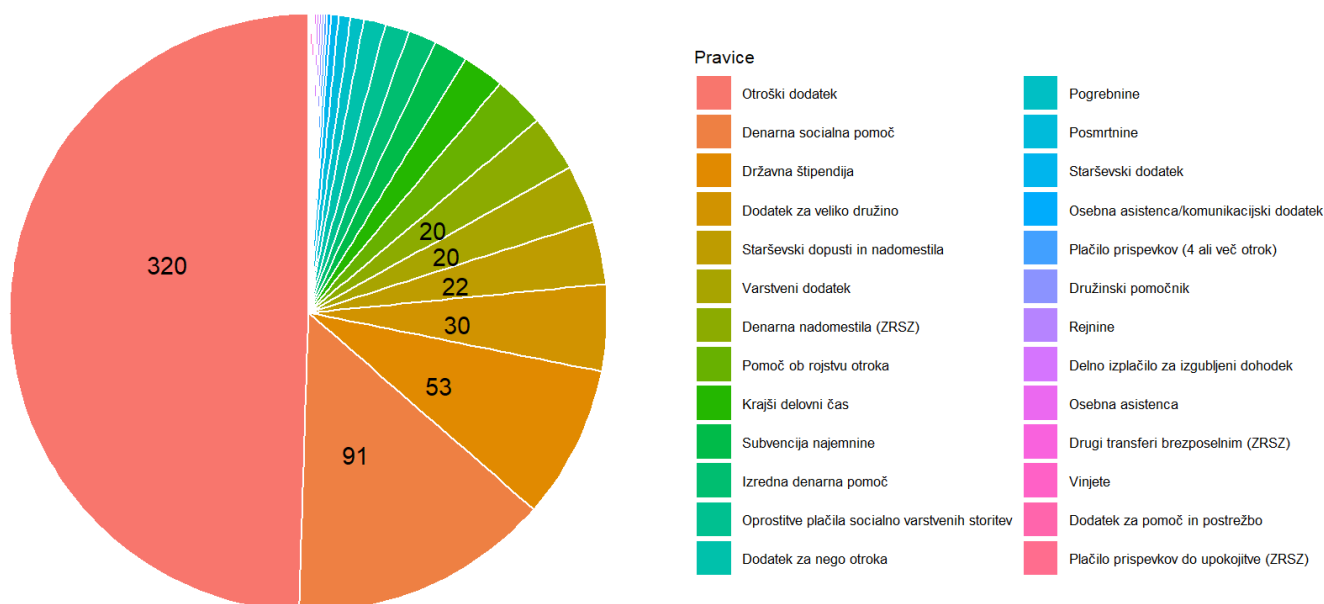
Slika 1 Pregled socialnih transferjev za leto 2019, zneski in število upravičencev

Slika 1a Izplačila socialnih transferov po pravicah, leto 2019, v mio EUR

Vir: MDDSZ, ZRSZ Opomba: rangirano po skupnem znesku, vključeni so tudi transferji ZRSZ

Slika 1b Število upravičencev po pravicah, leto 2019, v 1000 oseb

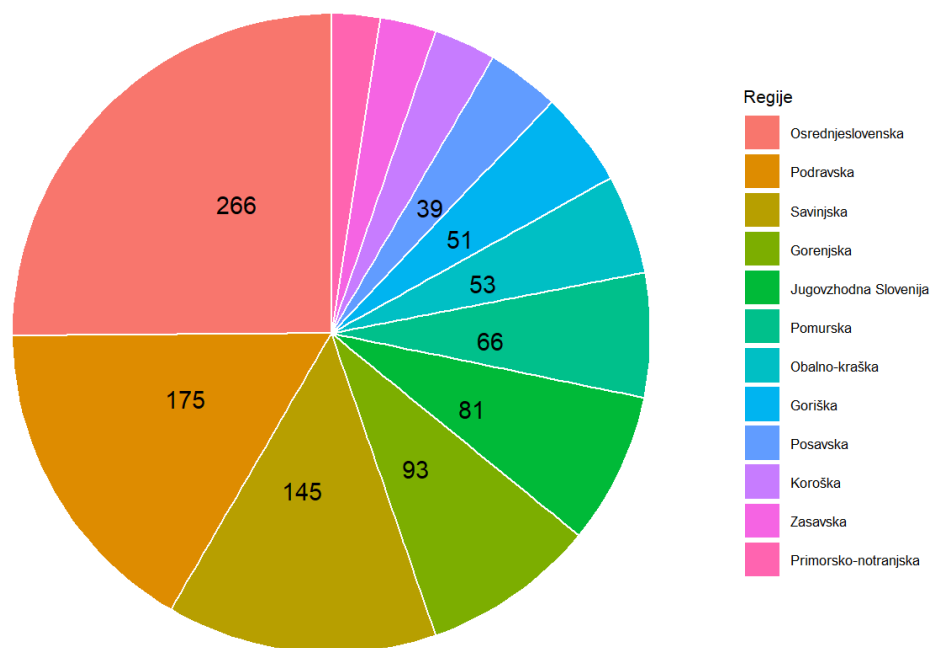

Vir: MDDSZ, ZRSZ Opomba: rangirano po številu upravičenih, vključeni so tudi transferji ZRSZ.

Opomba: V poročilu še ni vključenih podatkov o nekaterih pravicah (npr. štipendije Sklada, subvencije najemnin, ...).

Slika 2 Agregirani podatki po statističnih regijah za leto 2019

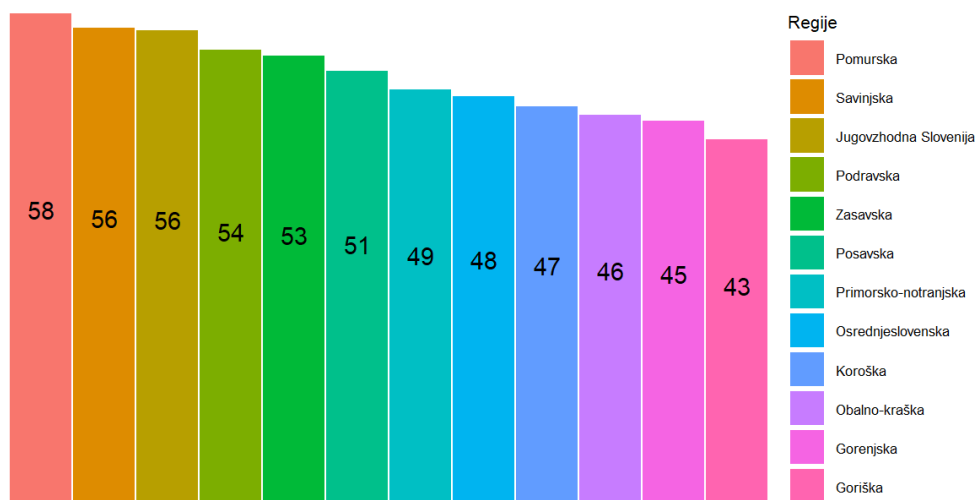
Slika 2a Znesek socialnih transferjev MDDSZ po regijah v letu 2019, v mio EUR

Vir: MDDSZ Opomba: rangirano po znesku, podatki še ne vključujejo vseh transferjev

Opomba: Skupni znesek je izračunan iz trenutno razpoložljivih podatkov. Transferji iz naslova osebne asistencije v izračune niso vključeni.

Slika 2b Znesek socialnih transferjev MDDSZ na 100.000 prebivalcev v letu 2019, v mio EUR

Vir: MDDSZ Opomba: rangirano po znesku, podatki še ne vključujejo vseh transferjev

Mesečna dinamika transferjev

Tabela 1 Mesečni zneski socialnih transferjev po pravicah, leto 2020, v EUR

		Znesek (EUR)								Medletna rast (%)							
P	Pravica	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19	avgust 20/19
SD/SN	Starševski dopusti in nadomestila	24,020,776	23,906,120	24,231,538	24,127,409	23,775,441	24,275,295	25,107,795	25,504,828	7.8	6.7	8.0	7.9	4.7	5.2	0.8	1.2
DP	Denarna socialna pomoč	20,722,609	21,240,249	21,370,473	22,194,083	22,917,034	22,384,867	22,322,092	22,416,069	4.0	2.7	3.0	7.0	11.0	10.0	11.8	8.3
OD	Otroški dodatek	20,860,176	20,879,213	20,892,816	20,937,213	21,000,781	21,001,926	20,986,562	21,020,554	1.6	1.2	0.9	0.9	1.1	1.0	-1.4	-1.4
OA	Osebnasistencenadomestila	4,626,566	4,809,420	5,654,047	5,962,987	6,314,910	6,530,731	7,172,975	NA	260.3	223.5	197.5	182.4	158.6	155.8	134.7	NA
DS	Državna štipendija	6,171,142	6,238,410	6,295,018	6,346,514	6,389,895	6,431,355	6,319,092	6,351,611	7.0	4.9	4.4	4.2	4.0	4.0	1.1	1.1
SO	Oprostitve plačila socialno varstvenih storitev	4,867,321	4,867,641	4,870,110	4,843,934	4,867,274	4,911,174	4,875,155	4,836,774	-1.1	7.3	6.6	5.6	2.9	2.7	1.7	0.7
VD	Varstveni dodatek	3,406,282	3,480,275	3,526,689	3,558,263	3,574,358	3,516,291	3,504,655	3,527,592	7.2	14.3	13.2	13.7	12.9	10.4	9.0	4.2
KC	Krajši delovni čas	1,697,224	1,709,414	1,716,330	1,660,174	1,649,786	1,692,076	1,697,796	1,711,491	6.7	5.2	5.4	1.4	0.8	2.0	2.3	4.4
IDP	Izredna denarna pomoč	1,964,336	2,746,503	2,036,731	1,913,565	2,134,235	1,918,248	1,656,162	1,477,851	2.5	6.6	1.0	2.9	31.9	16.6	19.7	-8.9
SNA	Subvencija najemnine	1,556,400	1,568,425	1,576,251	1,589,767	1,607,139	1,624,256	1,631,622	1,634,921	4.1	2.6	2.0	2.4	2.6	4.0	5.0	5.6
DN	Dodatek za nego otroka	944,771	952,278	948,325	950,945	956,315	950,672	955,113	960,984	7.6	7.4	6.1	6.1	6.0	4.6	3.2	3.2
SD	Starševski dodatek	596,827	606,395	602,969	599,250	636,364	609,046	611,280	622,783	-10.1	-7.0	-5.4	-4.0	2.3	-3.0	-2.8	0.4
DI	Delno izplačilo za izgubljeni dohodek	596,295	585,948	593,547	591,822	598,725	604,133	604,222	625,511	15.5	12.6	10.3	8.7	11.2	13.2	8.3	14.6
RE	Rejnine	511,811	502,002	500,291	462,061	472,294	474,449	477,715	482,554	15.8	14.3	13.4	3.2	-6.8	-5.2	-7.2	-4.0
PRO	Pomoč ob rojstvu otroka	499,466	507,781	404,562	427,786	505,774	479,109	465,060	524,984	6.6	28.3	-7.5	1.4	9.0	2.5	-6.4	8.7
DR	Družinski pomočnik	415,106	401,658	393,170	386,618	379,481	380,915	376,381	364,854	-25.4	-26.6	-27.7	-20.9	-22.1	-19.4	-18.5	-18.2
PP	Plačilo prispevkov (4 ali več otrok)	283,576	284,187	284,277	286,029	283,711	284,435	284,917	281,447	-3.5	-2.5	-2.5	-0.5	0.2	1.4	2.5	-1.7
OA/KD	Osebnasistencenadomestila	207,900	209,700	211,050	211,050	212,550	213,600	213,900	215,550	34.1	27.6	14.2	15.4	12.5	11.4	9.8	9.6
POG	Pogrebne	349,532	247,733	110,149	76,306	128,698	134,172	103,762	144,785	-16.8	-36.4	-70.6	-76.2	-58.6	-50.6	-64.0	-49.7
DPP	Dodatek za pomoč in postrežbo	86,672	86,822	86,392	86,242	86,861	86,842	78,292	88,492	-7.8	-9.9	-10.4	-8.1	-8.5	-8.1	-16.1	-5.0
DVD	Dodatek za veliko družino	11,665,367	121,042	59,064	124,503	93,276	56,607	46,147	36,669	5.9	-35.3	-57.1	-40.6	-19.9	-43.0	-54.8	-59.7
POS	Posmrtnine	160,872	111,806	50,273	30,164	56,707	59,925	45,446	63,947	-17.6	-35.3	-69.7	-78.7	-58.9	-50.5	-60.5	-49.5
VI	Vinjete	NA	18,040	NA	NA	34,430	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Transferji ZRSZ

Pravica	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19
Denarna nadomestila (ZRSZ)	18,715,776	17,668,724	17,271,137	20,715,213	23,296,295	22,422,545	20,248,434	31.9	-4.5	-2.9	36.4	79.6	76.2	62.2

Tabela 2 Mesečno število upravičencev do socialnih transferjev po pravicah, leto 2020

		Število upravičencev								Medletna rast (%)							
P	Pravica	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19	avgust 20/19
OD	Otroški dodatek	323,189	322,964	322,948	323,460	324,006	323,849	323,734	324,023	2.7	2.1	1.6	1.6	1.5	1.3	1.1	1.0
DP	Denarna socialna pomoč	92,633	95,023	95,209	99,216	103,377	100,356	99,821	99,805	5.7	4.1	3.2	7.1	11.7	9.2	10.7	10.4
VR	Subvencija vrtca	91,645	91,918	92,237	92,201	91,913	91,073	89,154	87,153	2.3	2.0	1.8	1.4	0.9	0.1	1.1	1.4
DS	Državna štipendija	55,550	55,721	55,803	55,842	55,831	55,793	55,689	55,606	9.1	6.0	5.2	4.8	4.6	4.4	4.3	4.3
VD	Varstveni dodatek	21,249	21,821	22,200	22,493	22,666	22,371	22,365	22,535	8.3	15.0	13.8	14.1	13.3	10.4	9.1	8.6
SD/SN	Starševski dopusti in nadomestila	21,645	21,056	21,808	21,378	20,554	21,437	22,414	23,055	0.7	-0.8	2.7	1.5	-4.6	0.3	-5.8	-3.8
KC	Krajši delovni čas	14,369	14,565	14,684	14,429	14,193	14,426	14,403	14,502	-0.0	0.3	-0.1	-2.2	-4.7	-3.0	-2.7	-1.5
SNA	Subvencija najemnine	12,023	12,103	12,165	12,301	12,424	12,419	12,470	12,492	2.5	1.6	1.6	2.7	3.4	3.5	4.1	4.5
IDP	Izredna denarna pomoč	9,709	13,362	10,211	10,118	11,899	9,928	8,825	8,389	0.2	4.0	-0.8	4.2	42.4	14.6	12.1	-7.8
SO	Oprostitve plačila socialno varstvenih storitev	8,656	8,659	8,622	8,507	8,534	8,603	8,566	8,500	0.5	2.3	1.3	3.8	1.4	1.4	0.8	-0.4
DN	Dodatek za nego otroka	7,777	7,830	7,788	7,804	7,839	7,790	7,831	7,877	4.7	4.4	3.1	3.1	3.0	1.6	2.3	2.3
SD	Starševski dodatek	2,536	2,542	2,475	2,445	2,680	2,503	2,491	2,568	-12.1	-8.6	-9.5	-7.9	-0.4	-7.2	-6.6	-2.2

P	Pravica	Število upravičencev								Medletna rast (%)							
		januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19	avgust 20/19
OA	Osebnasistencas	1,209	1,351	1,468	1,548	1,630	1,696	1,818	NA	288.7	250.0	235.9	217.9	190.6	160.5	146.0	NA
OA/KD	Osebnasistencas/komunikacijski dodatek	1,386	1,398	1,407	1,408	1,417	1,424	1,426	1,437	30.9	24.6	19.1	15.5	12.5	11.4	9.8	9.6
PRO	Pomoč ob rojstvu otroka	1,706	1,750	1,396	1,474	1,727	1,647	1,594	1,788	4.2	26.3	-9.2	-0.2	6.0	0.7	-6.4	8.3
PP	Plačilo prispevkov (4 ali več otrok)	1,001	1,000	1,001	999	1,000	994	1,002	998	-9.0	-8.0	-7.4	-6.7	-6.3	-5.5	-5.1	-4.9
DI	Delno izplačilo za izgubljeni dohodek	861	870	881	890	900	904	909	921	8.8	9.8	8.1	8.7	8.7	10.8	10.7	13.0
RE	Rejnine	856	849	841	842	847	847	848	853	-1.0	-2.3	-3.0	-3.7	-3.2	-3.9	-4.1	-2.5
DR	Družinski pomočnik	817	790	775	761	746	747	737	713	-19.7	-20.9	-21.9	-22.5	-23.6	-20.9	-19.9	-19.5
DPP	Dodatek za pomoč in postrežbo	422	422	421	422	426	422	382	432	-4.5	-7.0	-7.5	-5.2	-5.5	-5.6	-13.6	-2.9
DVD	Dodatek za veliko družino	27,758	290	143	316	237	144	120	97	3.4	-38.4	-60.4	-42.2	-25.7	-47.6	-57.0	-61.0
POG	Pogrebne	436	309	137	95	160	167	129	180	-18.8	-37.8	-71.5	-76.8	-59.7	-52.0	-64.9	-49.9
POS	Posmrtnine	400	278	125	75	141	149	113	159	-19.5	-36.8	-70.4	-79.2	-59.8	-51.6	-61.4	-49.5
VI	Vinjeta	NA	164	NA	NA	313	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA

Transferji ZRSZ

Pravica	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19
Denarna nadomestila (ZRSZ)	25,568	24,105	23,728	28,039	31,222	30,018	27,402	24.1	-2.9	-0.5	28.3	71.2	69.9	59.9

Tabela 3 Povprečni mesečni znesek na upravičenca v letu 2020 do socialnih transferjev po pravicah

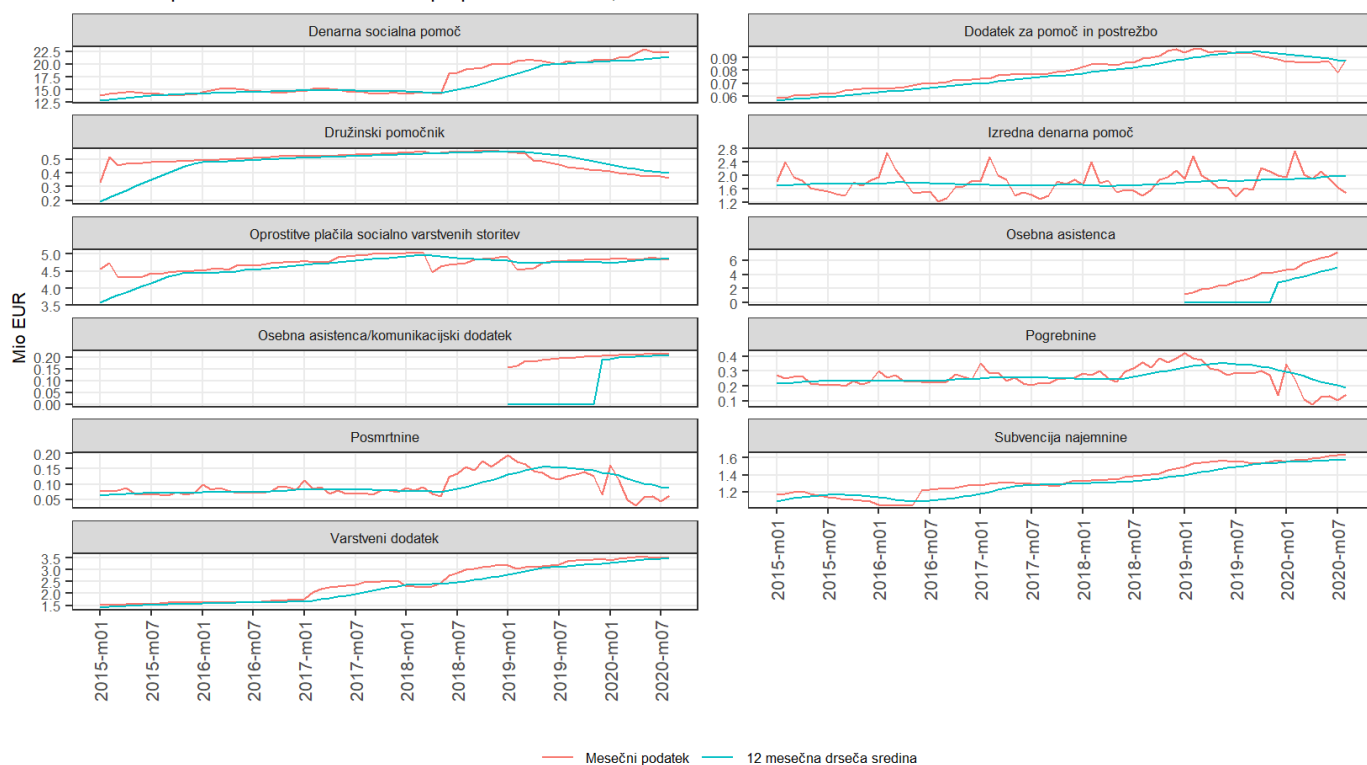
P	Pravica	Znesek/upravičenca (EUR)	Medletna rast (%)
OA	Osebnasistencas	3,822.9	-7.3
SD/SN	Starševski dopusti in nadomestila	1,125.1	6.6
POG	Pogrebne	803.4	2.3
DI	Delno izplačilo za izgubljeni dohodek	672.8	1.8
RE	Rejnine	572.5	5.5
SO	Oprostitev plačila socialno varstvenih storitev	567.3	1.8
DR	Družinski pomočnik	509.1	-1.8
POS	Posmrtnine	402.2	2.1
DVD	Dodatek za veliko družino	399.2	5.4
PRO	Pomoč ob rojstvu otroka	291.5	1.5
PP	Plačilo prispevkov (4 ali več otrok)	284.3	6.2
SD	Starševski dodatek	241.4	3.3
DP	Denarna socialna pomoč	223.5	-0.5
DPP	Dodatek za pomoč in postrežbo	205.0	-2.9
IDP	Izredna denarna pomoč	191.6	0.6
VD	Varstveni dodatek	158.1	-0.9
OA/KD	Osebnasistencas/komunikacijski dodatek	150.0	0.0
SNA	Subvencija najemnine	130.0	0.5
DN	Dodatek za nego otroka	121.8	2.4
KC	Krajši delovni čas	117.1	5.3
DS	Državna štipendija	113.4	-1.4
VI	Vinjeta	110.0	0.0
OD	Otroški dodatek	64.7	-1.1

Transferji ZRSZ

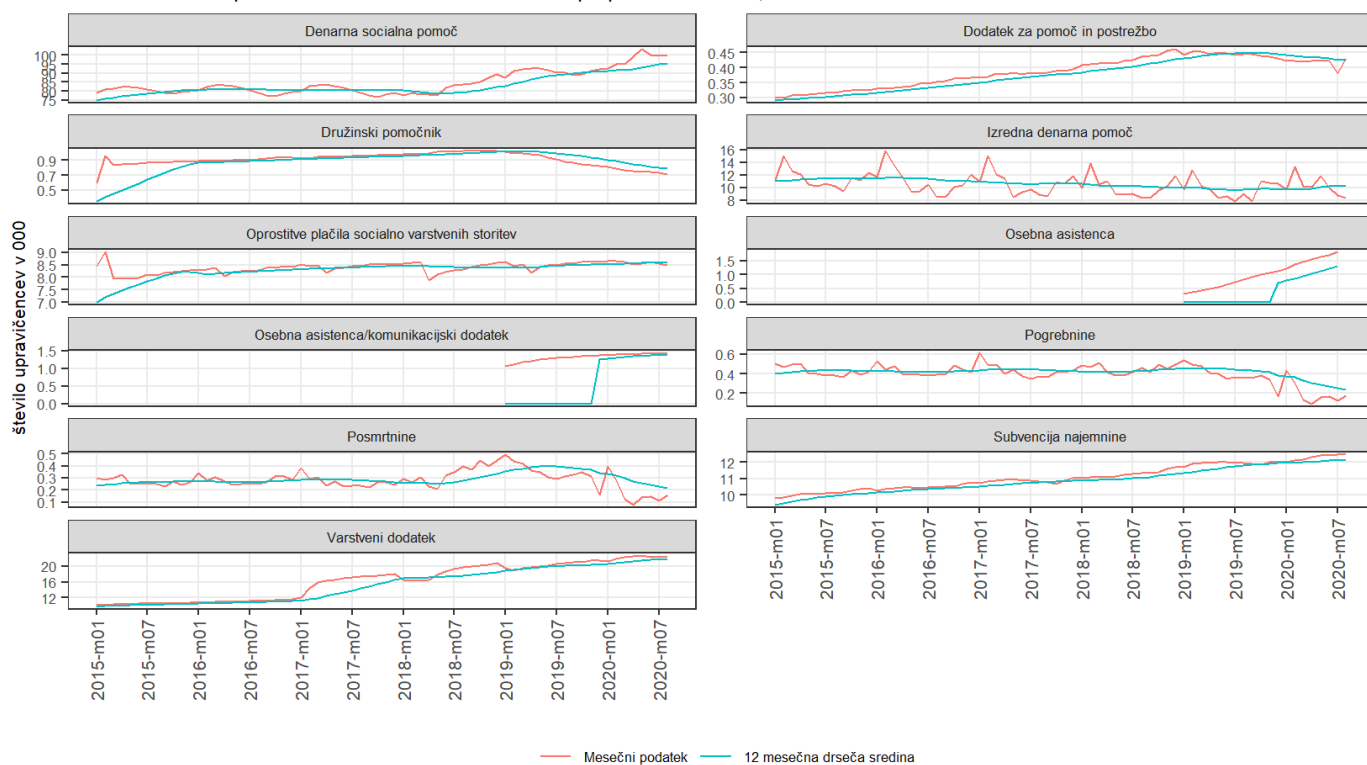
Pravica	Znesek/upravičenca (EUR)	Medletna rast (%)
Denarna nadomestila (ZRSZ)	738.30	2.48

Slika 3 Mesečna dinamika transferjev, zneski in število upravičencev

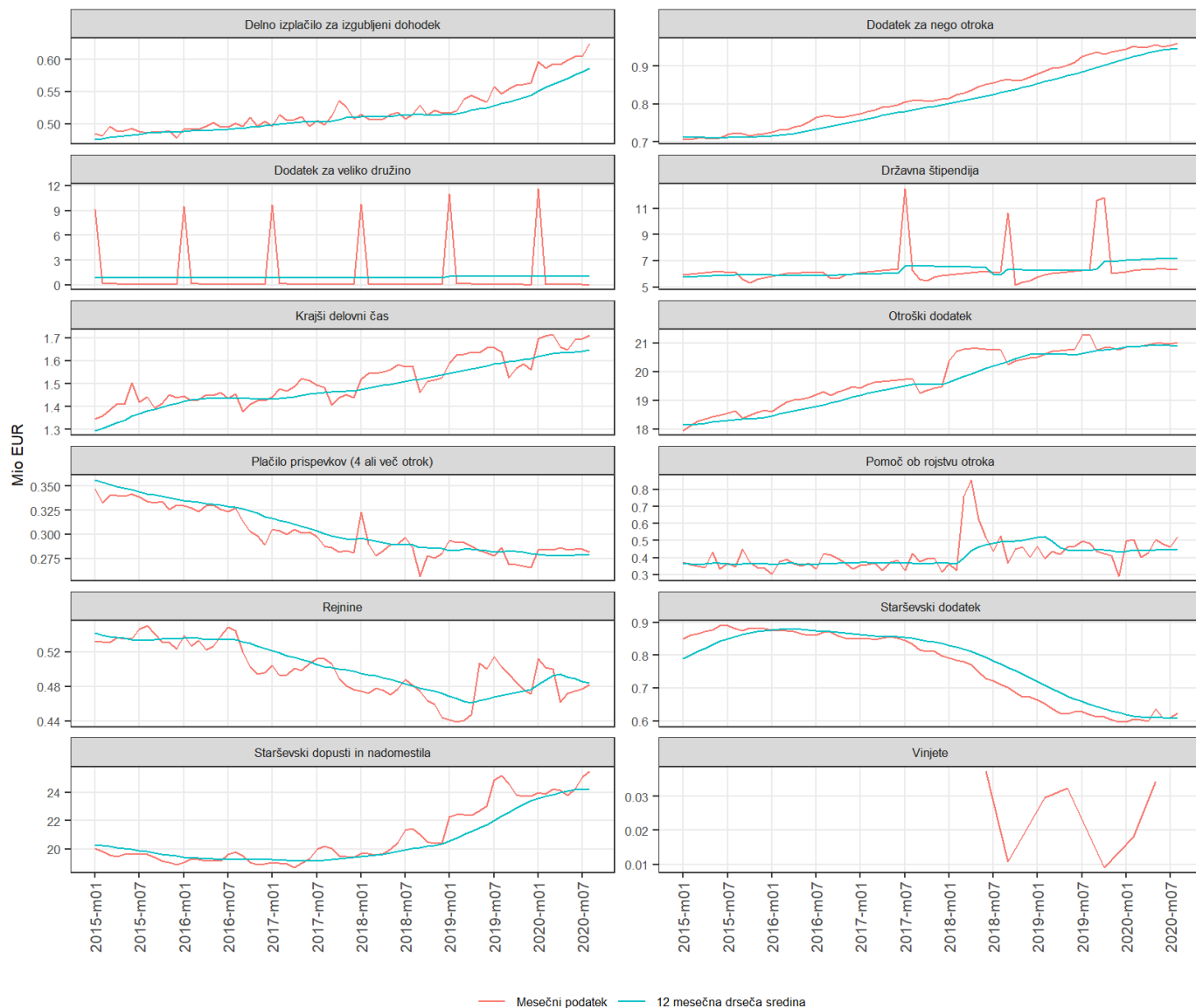
Slika 3a Izplačila socialnih transferov po pravicah v času, socialna varnost

Slika 3b Število upravičencev do socialnih transferov po pravicah v času, socialna varnost

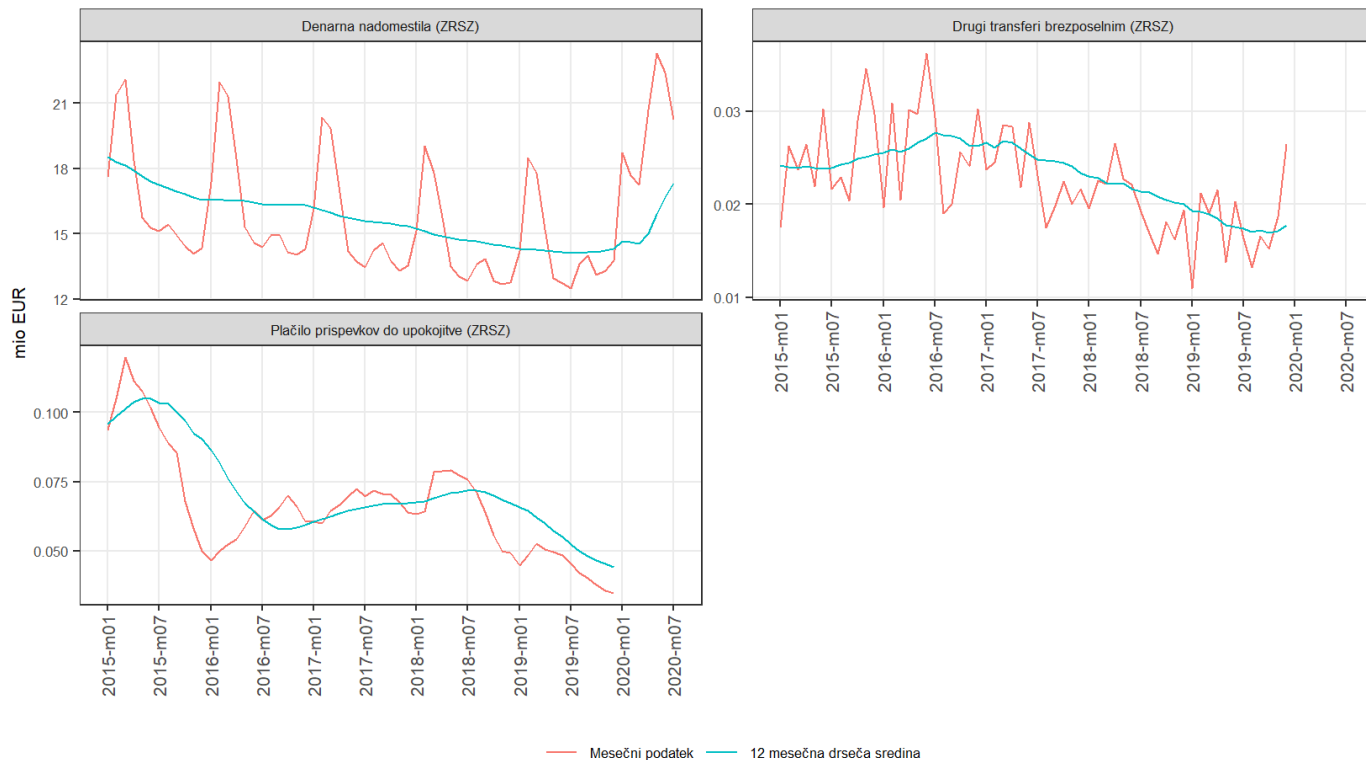
Slika 3c Izplačila socialnih transferov po pravicah v času, pravice in prejemi družin ter izobraževanje

Slika 3d Število upravičencev do socialnih transferov po pravicah v času, pravice in prejemi družin ter izobraževanje

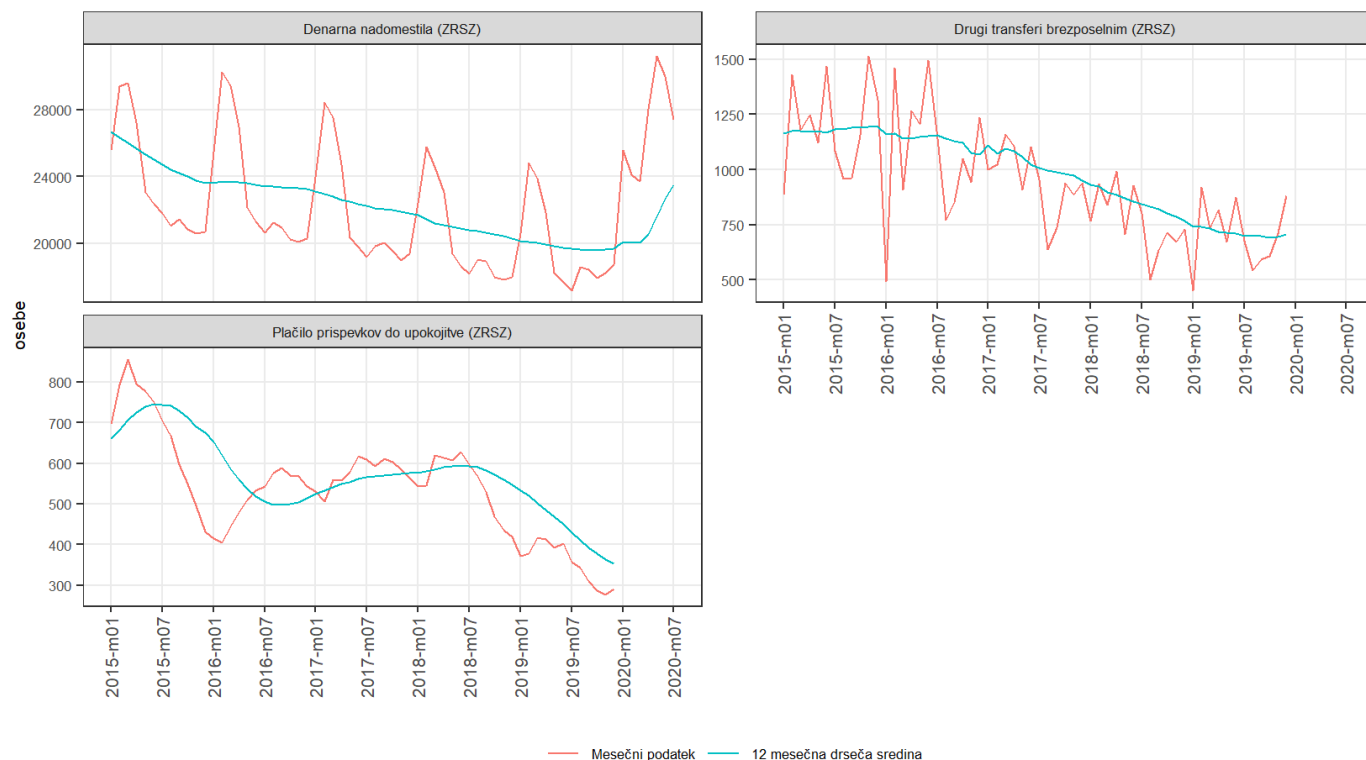

Slika 3e Transferji ZRSZ v mio EUR

Vir: ZRSZ, preračuni MDDSZ

Slika 3f Upravičenci do transferjev ZRSZ

Vir: ZRSZ, preračuni MDDSZ

Slika 4 Medletne rasti zneskov in števila upravičencev po pravicah

Slika 4a Izplačila transferov za socialno varnost, medletna rast

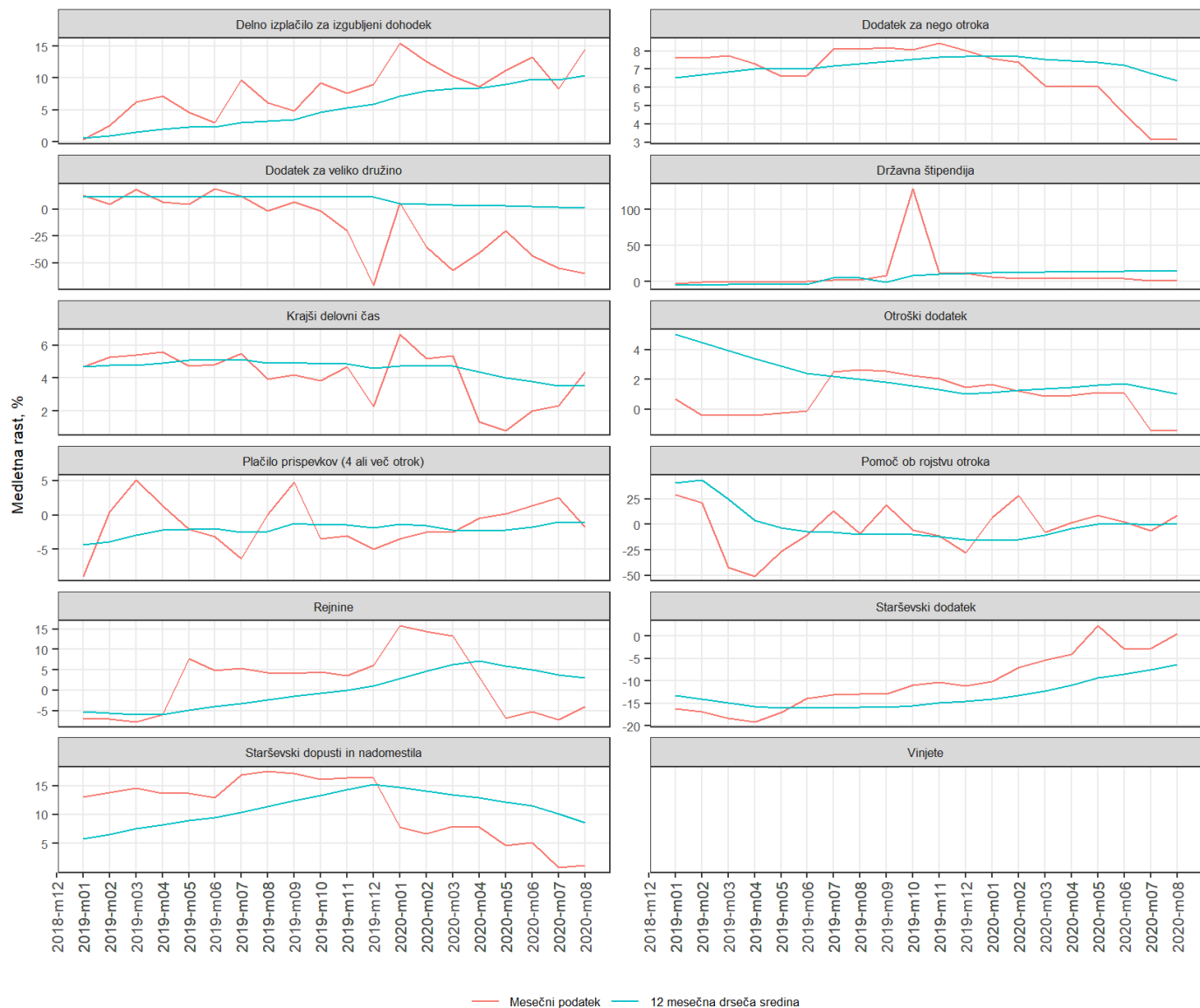
Vir: MDDSZ

Slika 4b Število upravičencev do transferov za socialno varnost, medletna rast

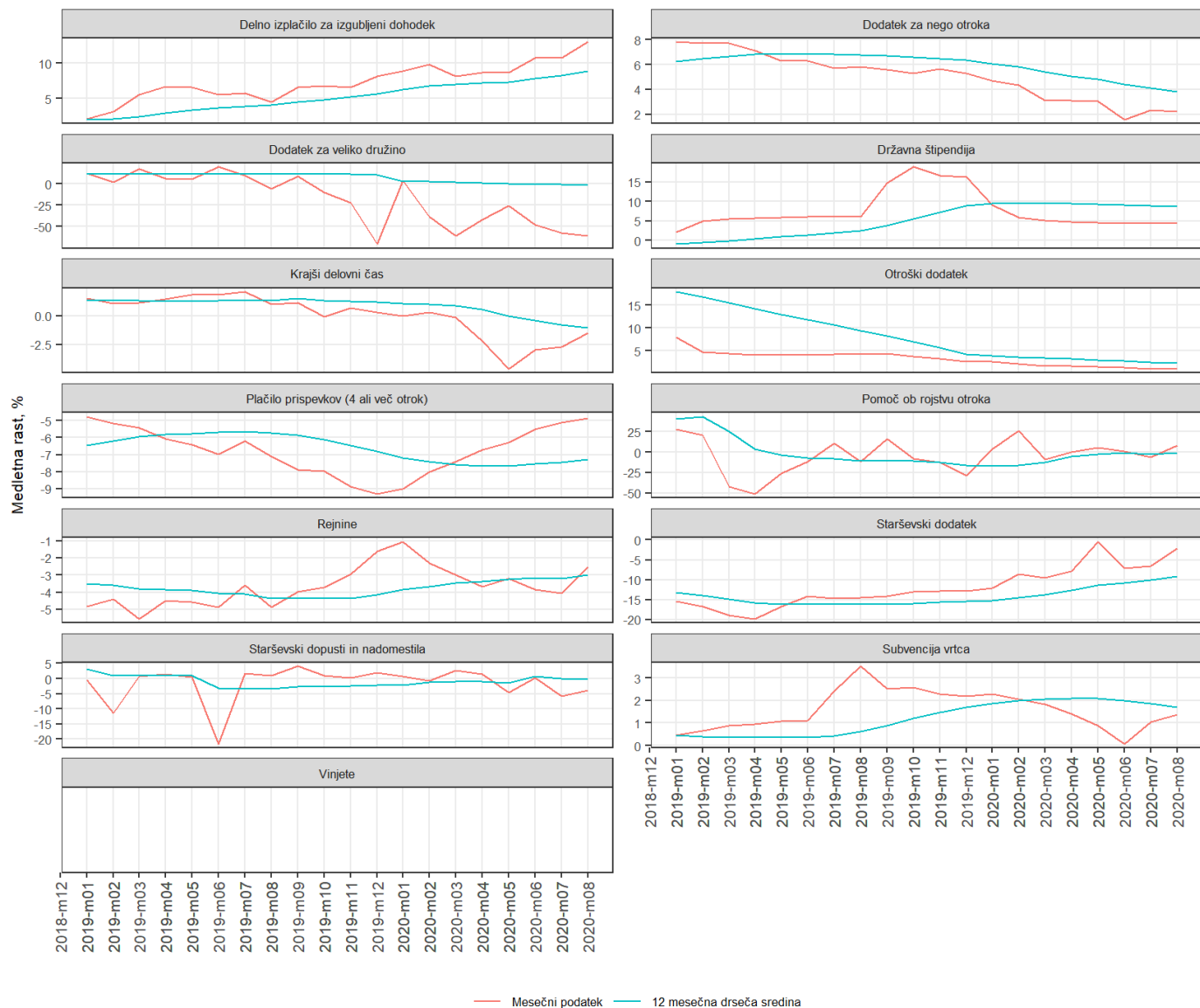

Vir: MDDSZ

Slika 4c Izplačila transferov, pravice in prejemki družin, medletna rast

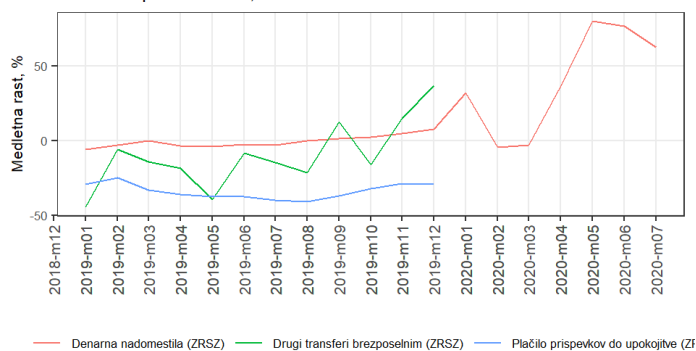

Slika 4d Število upravičencev do transferov, pravice in prejemki družin, medletna rast

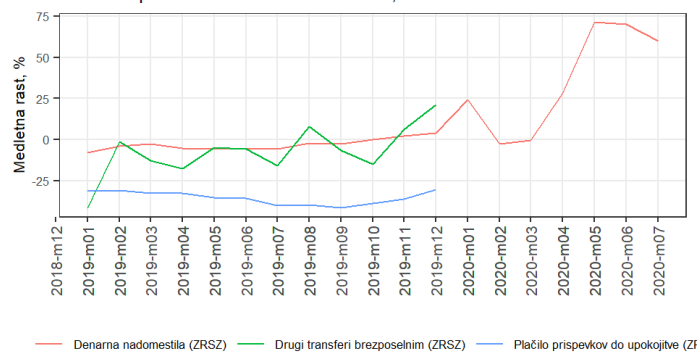
Vir: MDDSZ

Slika 4e Izplačila ZRSZ, medletna rast

Vir: ZRSZ, preračuni MDDSZ

Slika 4f Upravičenci do transferov ZRSZ, medletna rast

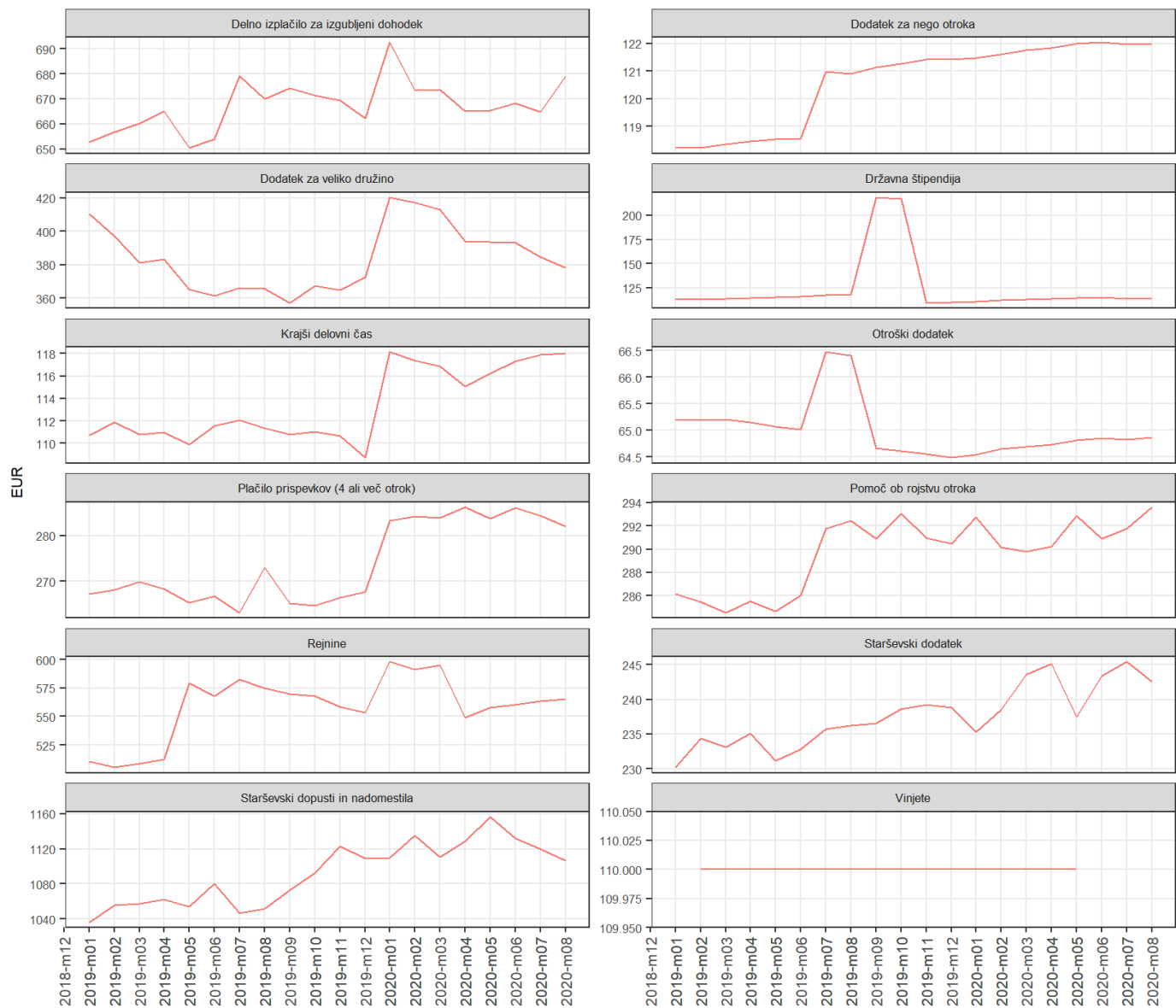
Vir: ZRSZ, preračuni MDDSZ

Slika 5 Zneski na upravičenca po pravicah

Slika 5a Znesek na upravičenca po pravicah, socialna varnost

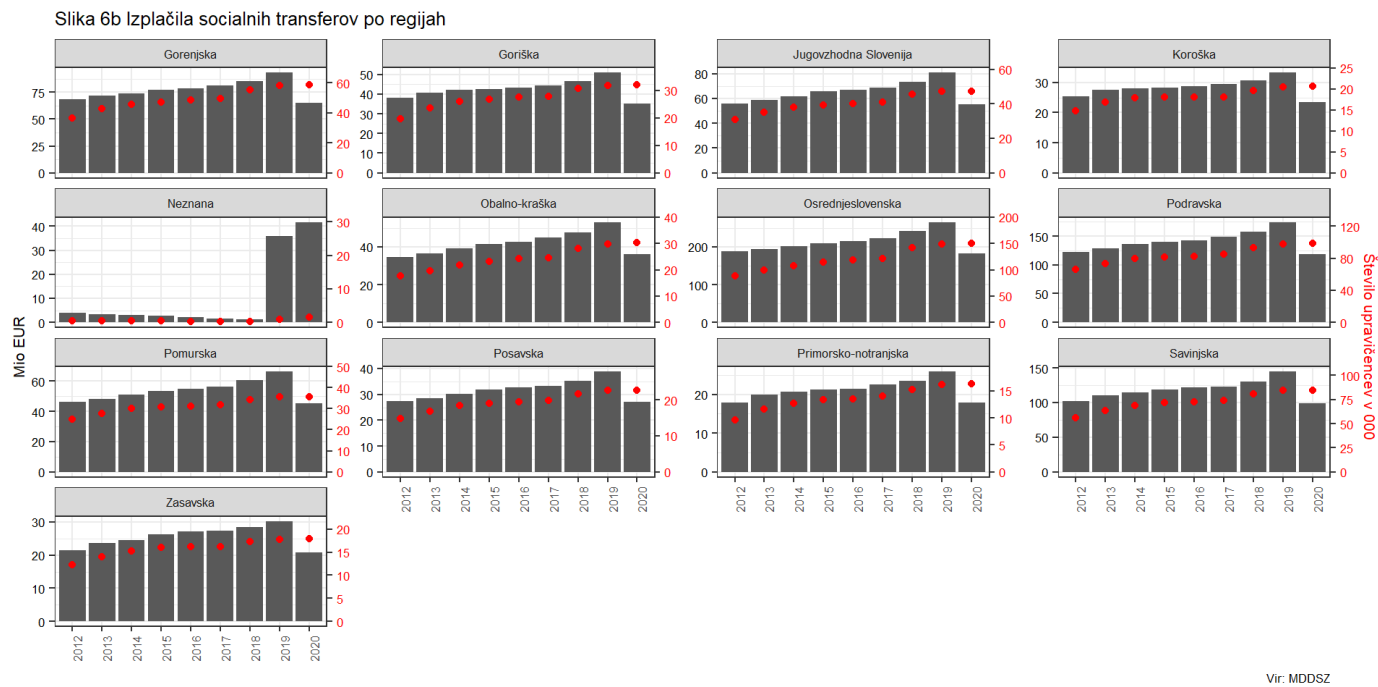
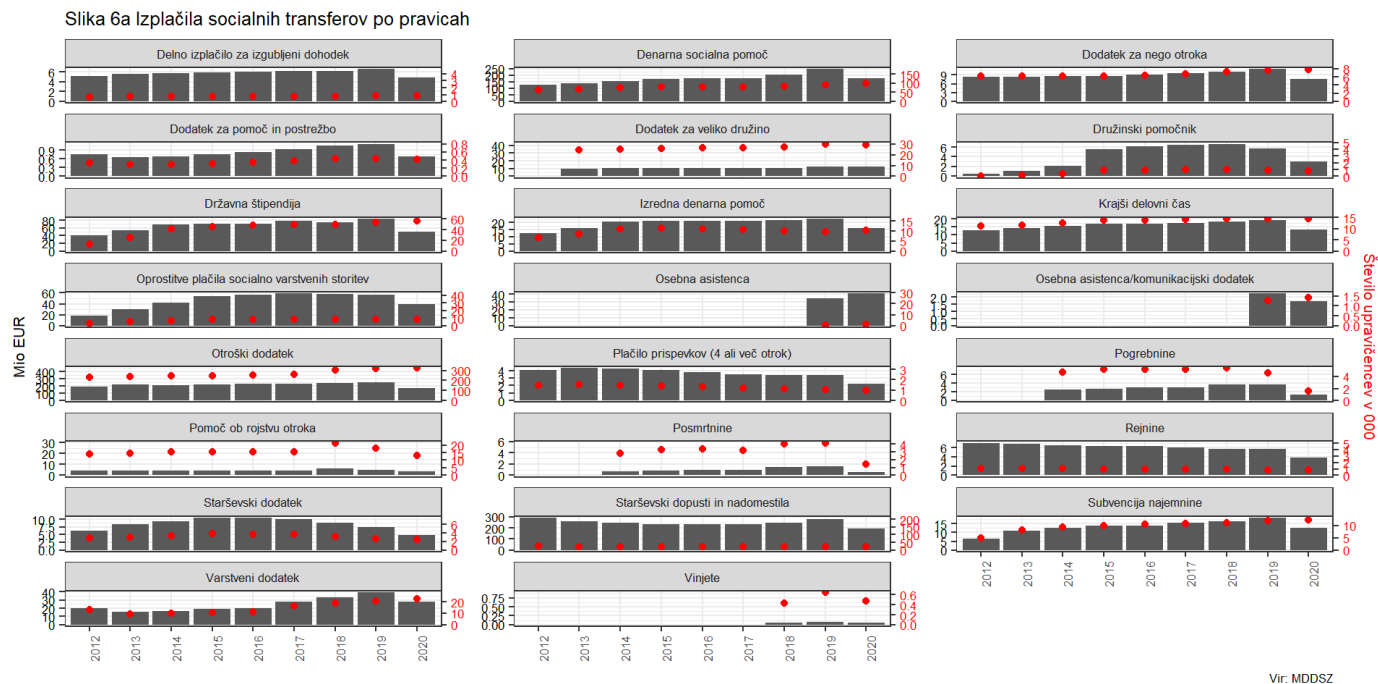
Slika 5b Znesek na upravičenca, pravice in prejemi družin

Vir: MDDSZ

Letni podatki

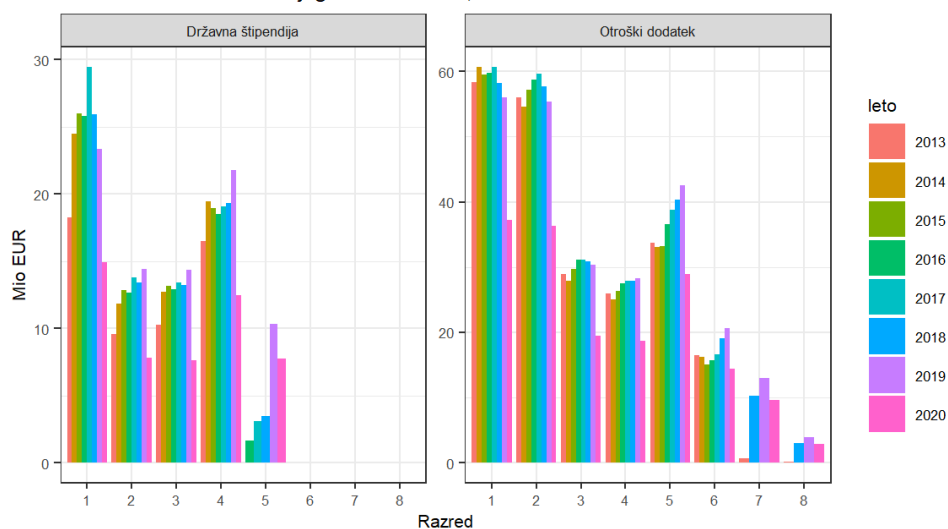
Slika 6 Letni podatki po pravicah in agregirani podatki po regijah

Opomba: Pri posameznih pravicah je število upravičencev izračunano kot mesečno povprečje, razen DVD, POS, POG, PRO in VI.

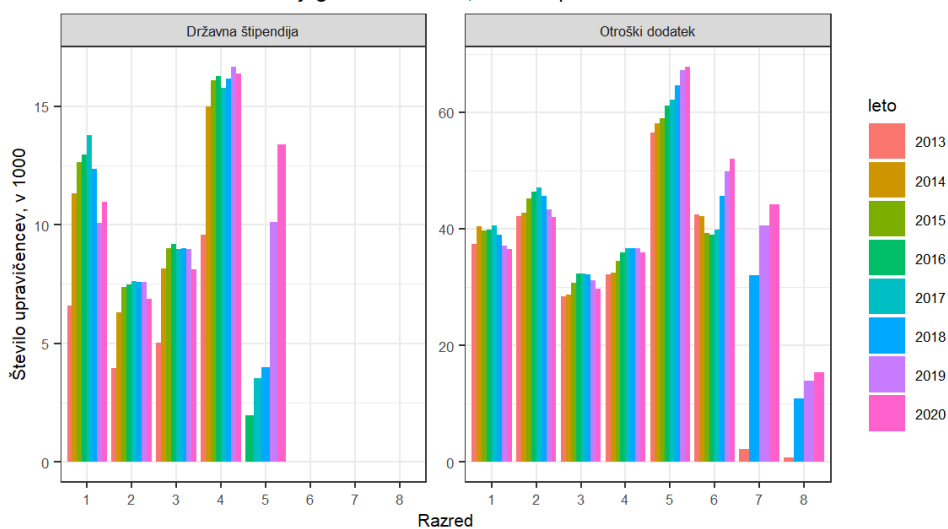
Slika 7 Letni podatki glede na dohodkovni razred

Slika 7a Socialni transferji glede na razred, znesek v mio EUR

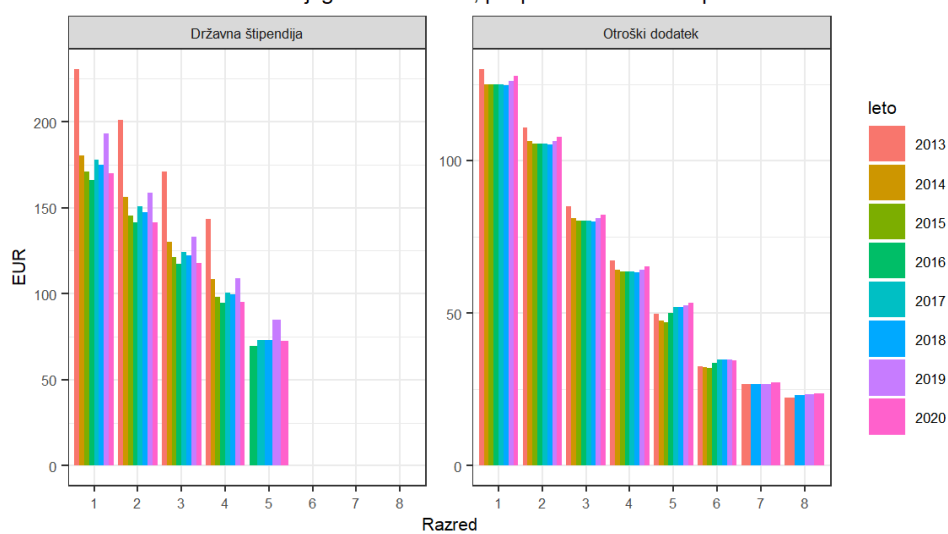
Vir: MDDSZ

Slika 7b Socialni transferji glede na razred, število upravičenih

Vir: MDDSZ

Slika 7c Socialni transferji glede na razred, povprečni znesek na upravičenca

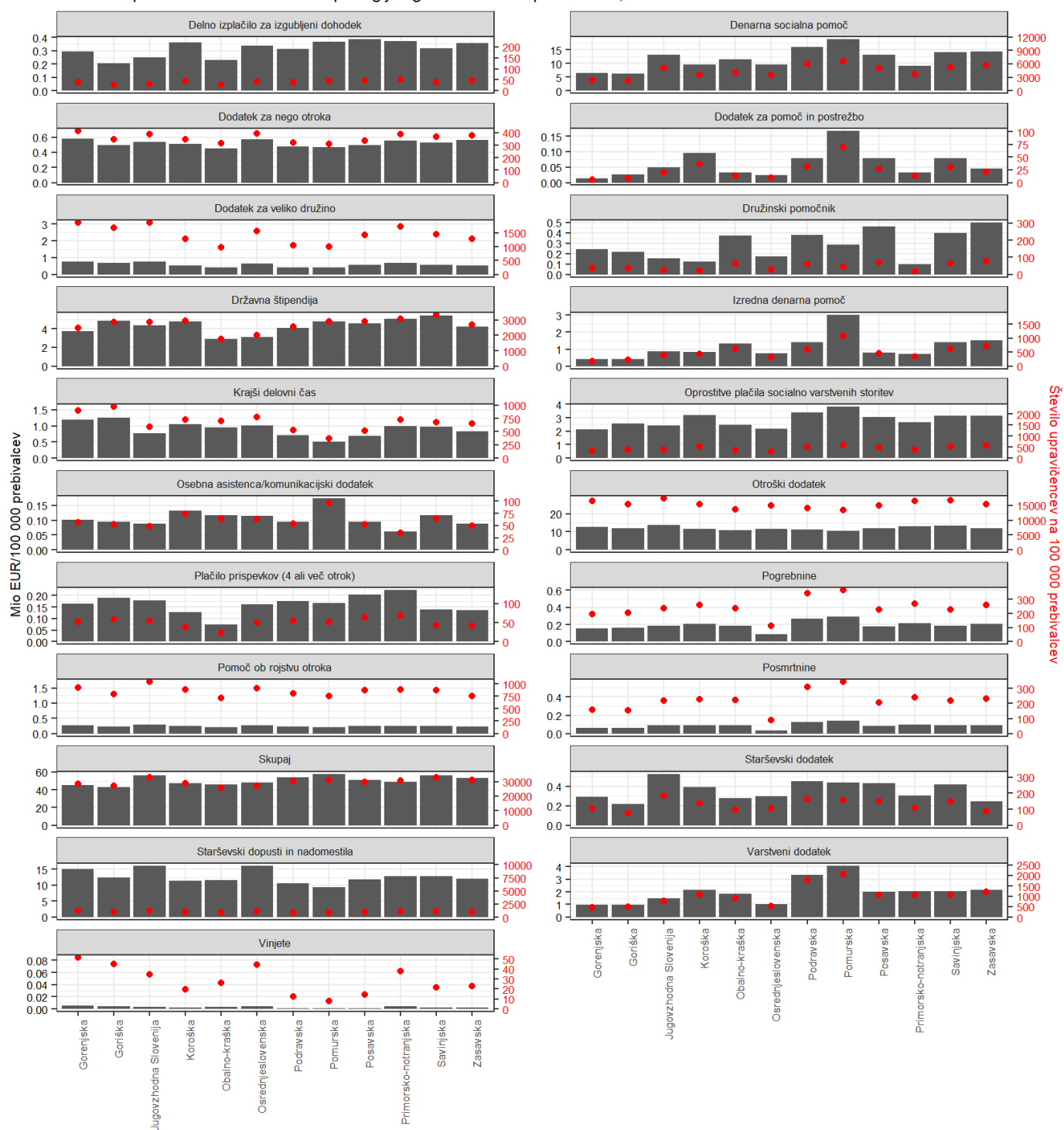
Vir: MDDSZ

Opomba: Pri pravicah OD in DS je število upravičencev izračunano kot mesečno povprečje.

Letni podatki na prebivalca

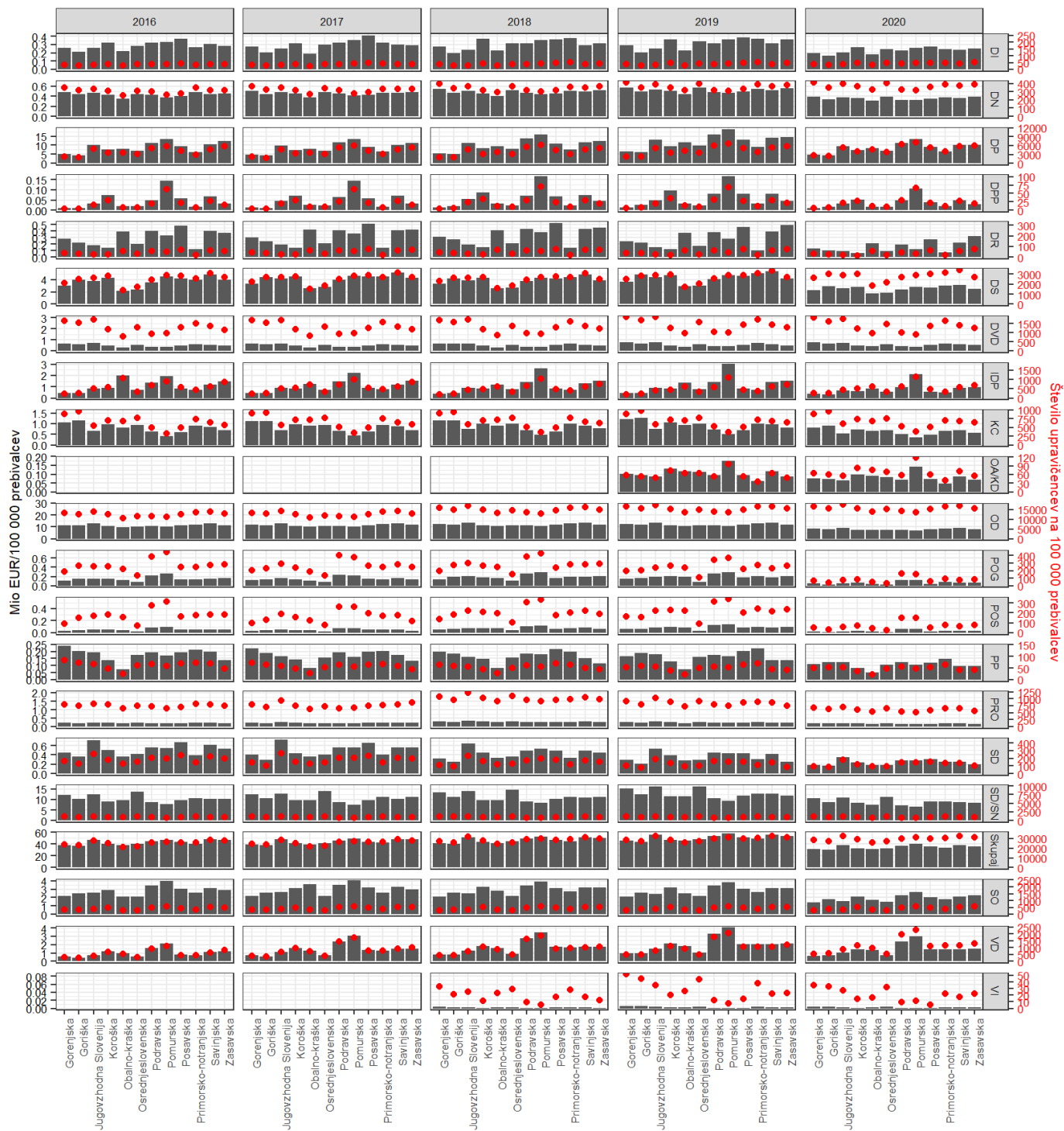
Slika 8 Letni podatki po pravicah in statističnih regijah glede na 100.000 prebivalcev

Slika 8a Izplačila socialnih transferov po regijah glede na število prebivalcev, leto 2019

Vir: MDDSZ

Slika 8b Izplačila socialnih transferov po regijah

Vir. MDDSZ

Starševski dopusti in nadomestila

Tabela 4 Mesečni zneski starševskih nadomestil po pravicah, leto 2020, v EUR

Pravica	Znesek (EUR)								Medletna rast (%)							
	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19	avgust 20/19
Starševski dopust in starševsko nadomestilo	16,417,030	16,460,878	16,527,607	16,498,300	16,388,365	16,336,200	16,212,804	16,073,306	8.2	7.7	8.0	8.0	7.1	7.2	3.7	3.2
Materinski dopust in materinsko nadomestilo	5,794,983	5,734,700	5,738,074	5,788,492	5,993,334	6,216,869	6,508,981	6,585,215	5.7	4.8	2.8	1.6	3.7	3.6	1.6	0.7
Očetovski dopust in očetovsko nadomestilo	1,806,320	1,707,411	1,962,623	1,836,302	1,390,912	1,720,750	2,381,572	2,843,759	12.4	3.4	26.1	31.9	-14.5	-6.2	-16.3	-7.5
Nadomestilo v času odmora za dojenje	201	184	1,248	1,298	810	658	1,979	927	43.7	155.0	896.5	617.7	302.5	214.2	745.5	705.8
Naknadni očetovski dopust	1,722	2,147	1,838	2,472	1,191	572	377	1,620	-67.9	-38.0	-51.9	24.6	-60.6	-79.5	-88.1	-59.6
Naknadni starševski dopust	520	800	148	545	829	246	2,081	NA	-80.6	-57.2	-113.4	-67.5	652.9	-62.3	-61.1	NA

Tabela 5 Mesečno število upravičencev do starševskih nadomestil po pravicah, leto 2020

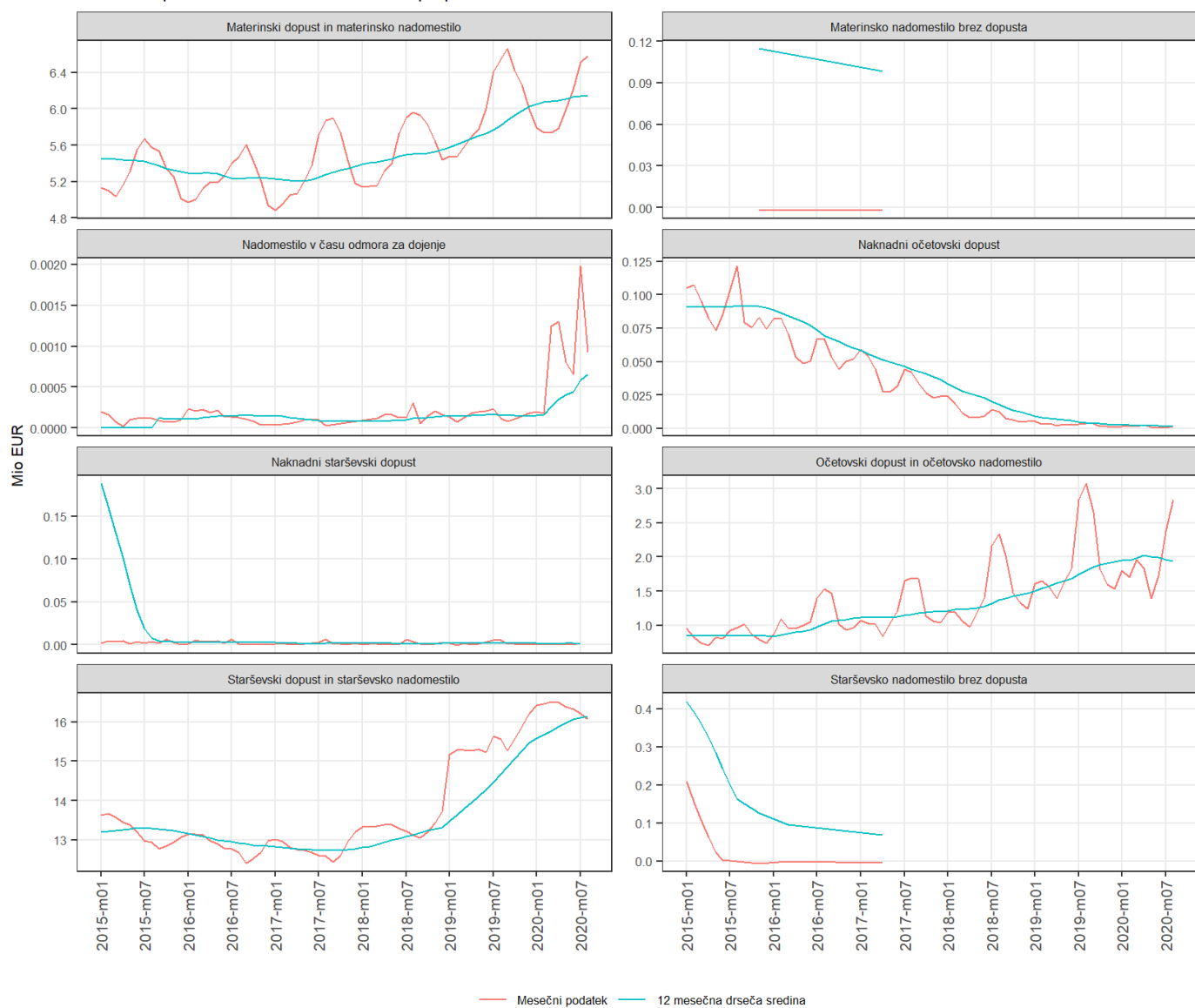
Pravica	Število upravičencev								Medletna rast (%)							
	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19	avgust 20/19
Starševski dopust in starševsko nadomestilo	13,456	13,295	13,460	13,423	13,301	13,303	13,257	13,115	0.5	0.4	1.5	1.3	-0.2	2.0	-0.6	-0.5
Materinski dopust in materinsko nadomestilo	5,438	5,232	5,312	5,375	5,422	5,600	5,826	5,859	-0.5	-0.9	-1.6	-2.0	-4.0	0.5	-1.9	-2.6
Očetovski dopust in očetovsko nadomestilo	2,725	2,504	3,014	2,556	1,816	2,520	3,321	4,065	5.6	-5.5	19.6	12.1	-28.2	-6.9	-25.7	-14.1
Naknadni očetovski dopust	17	15	13	14	8	8	3	10	-66.0	-59.5	-64.9	-56.2	-78.4	-74.2	-91.2	-73.0
Nadomestilo v času odmora za dojenje	7	7	8	8	6	5	5	6	75.0	250.0	100.0	33.3	20.0	-16.7	-44.4	50.0
Naknadni starševski dopust	2	3	1	2	1	1	2	NA	-66.7	50.0	-66.7	-33.3	0.0	0.0	-60.0	NA

Tabela 6 Povprečni mesečni znesek na upravičenca v letu 2020 do starševskih nadomestil po pravicah

Pravica	Znesek/upravičenca (EUR)	Medletna rast (%)
Starševski dopust in starševsko nadomestilo	1,227.98	6.04
Materinski dopust in materinsko nadomestilo	1,096.95	4.73
Očetovski dopust in očetovsko nadomestilo	697.47	9.79
Naknadni starševski dopust	437.52	-24.24
Nadomestilo v času odmora za dojenje	148.78	353.40
Naknadni očetovski dopust	133.83	44.88

Slika 9 Mesečna dinamika transferjev, zneski in število upravičencev

Slika 9a Izplačila starševskih nadomestil po pravicah v času

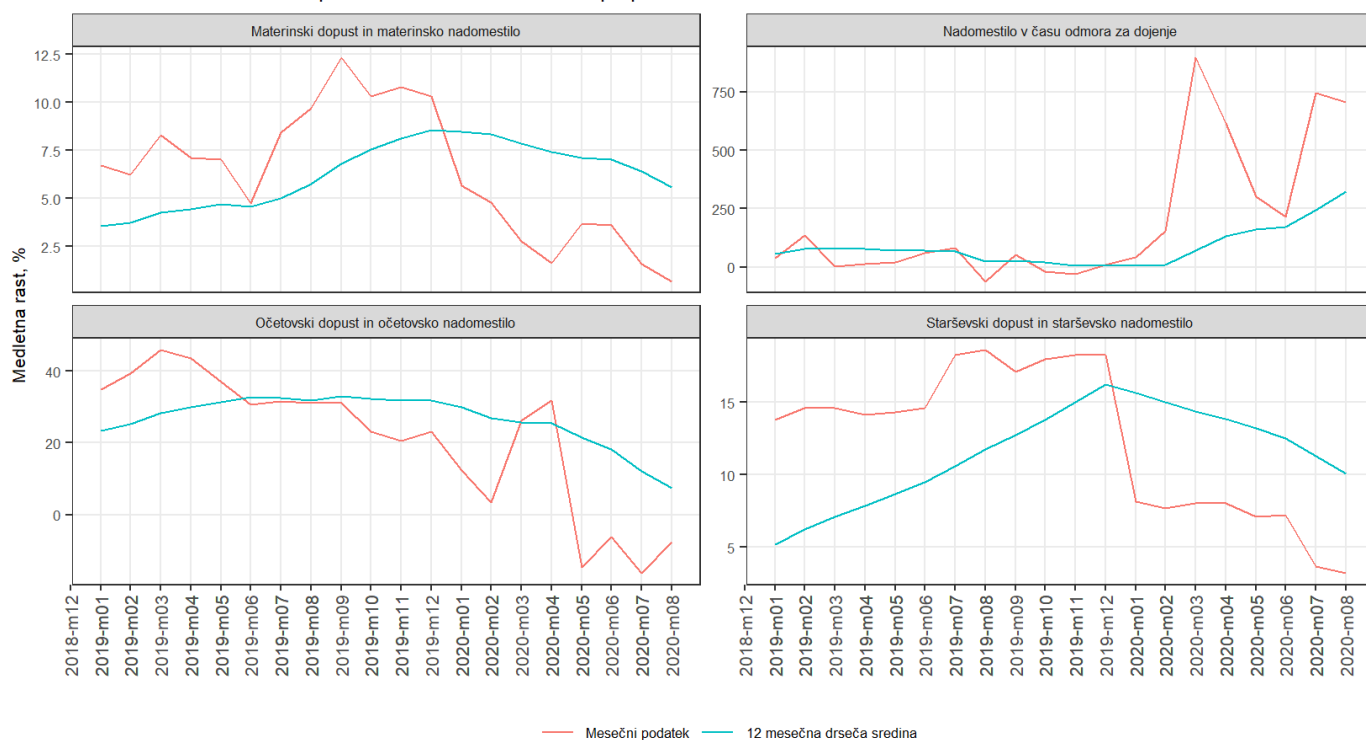

Slika 9b Število upravičencev do starševskih nadomestil po pravicah v času

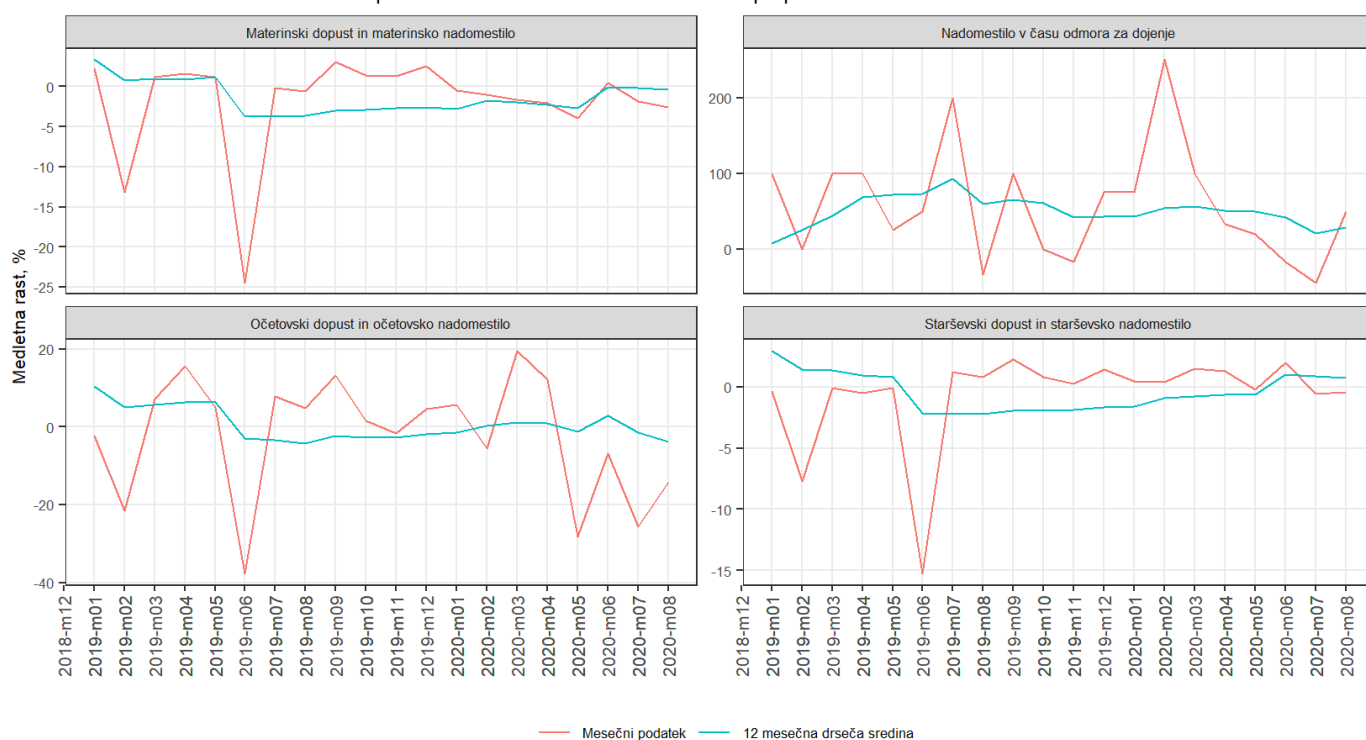
Slika 10 Medletne rasti zneskov in števila upravičencev po pravicah

Slika 10a Medletna rast izplačil starševskih nadomestil po pravicah

Vir: MDDSZ

Slika 10b Medletna rast števila upravičencev do starševskih nadomestil po pravicah

Vir: MDDSZ

Oprostitve plačil socialno varstvenih storitev

Tabela 7 Mesečni zneski oprostitvev plačil socialno varstvenih storitev po pravicah, leto 2020, v EUR

Pravica	Znesek (EUR)								Medletna rast (%)							
	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19	avgust 20/19
Institucionalno varstvo	4,766,203	4,765,195	4,768,188	4,743,733	4,766,624	4,809,736	4,773,618	4,735,856	-1.9	7.0	6.3	5.6	2.8	2.6	1.6	0.7
Nadomestna oblika bivanja in oskrbe	59,433	60,249	59,852	58,549	58,549	58,075	58,075	58,075	164.9	39.4	36.4	10.6	5.2	3.8	3.0	1.2
Pomoč družini na domu	41,685	42,198	42,070	41,651	42,101	43,363	43,462	42,843	3.9	8.2	8.2	6.5	5.5	8.3	9.0	5.5

Tabela 8 Mesečno število upravičencev do oprostitvev plačil socialno varstvenih storitev po pravicah, leto 2020

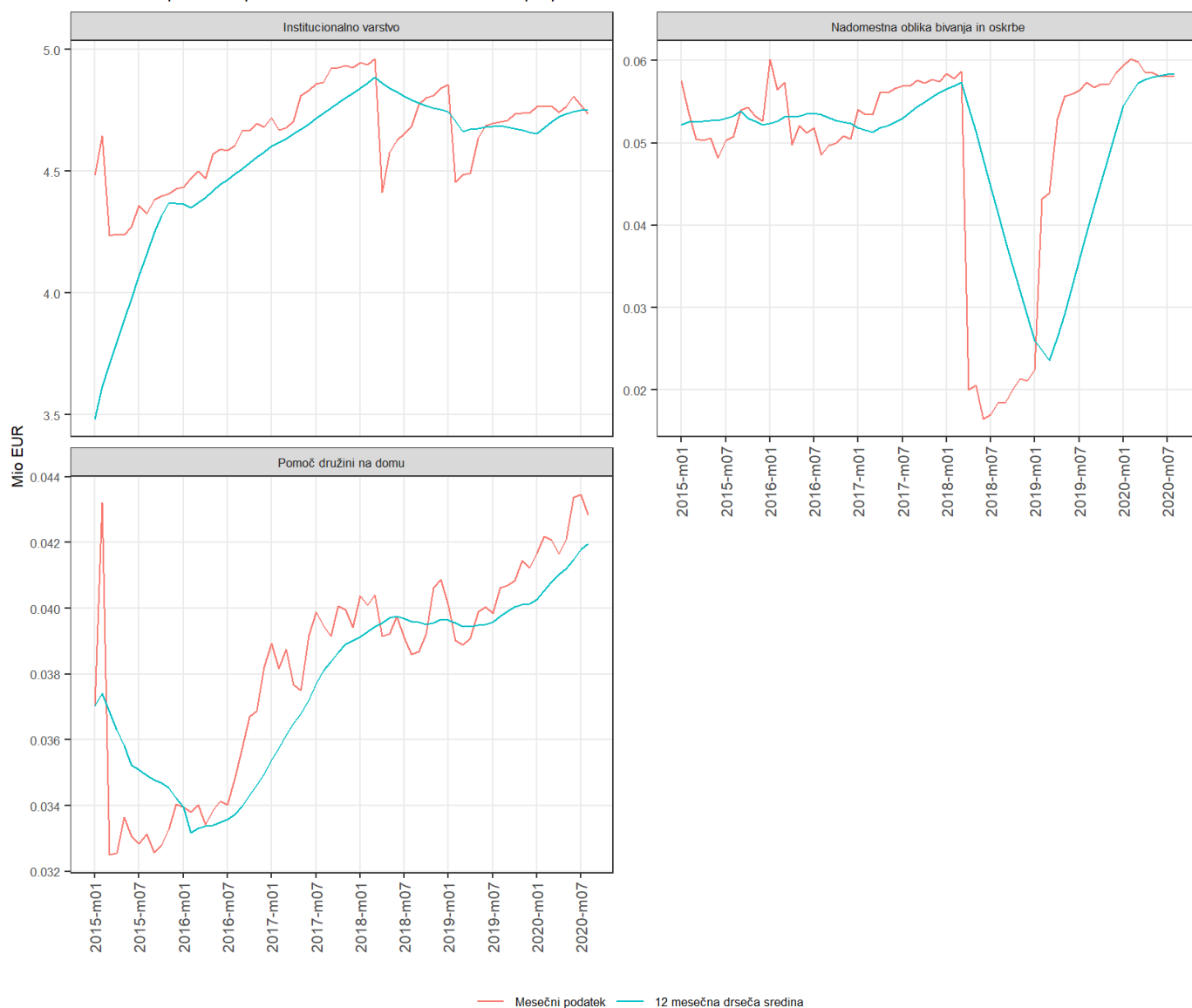
Pravica	Število upravičencev								Medletna rast (%)							
	januar	februar	marec	april	maj	junij	julij	avgust	januar 20/19	februar 20/19	marec 20/19	april 20/19	maj 20/19	junij 20/19	julij 20/19	avgust 20/19
Institucionalno varstvo	8,131	8,126	8,088	7,972	7,991	8,049	8,016	7,955	-0.3	1.7	0.7	3.3	0.9	0.7	0.1	-1.0
Pomoč družini na domu	431	436	438	441	449	461	457	452	4.6	7.1	7.6	11.9	10.6	13.0	13.4	11.1
Nadomestna oblika bivanja in oskrbe	94	97	96	94	94	93	93	93	100.0	38.6	35.2	14.6	11.9	8.1	5.7	4.5

Tabela 9 Povprečni mesečni znesek na upravičenca v letu 2020 do oprostitvev plačil socialno varstvenih storitev po pravicah

Pravica	Znesek/upravičenca (EUR)	Medletna rast (%)
Nadomestna oblika bivanja in oskrbe	624.49	0.79
Institucionalno varstvo	592.76	2.26
Pomoč družini na domu	95.21	-2.73

Slika 11 Mesečna dinamika transferjev, zneski in število upravičencev

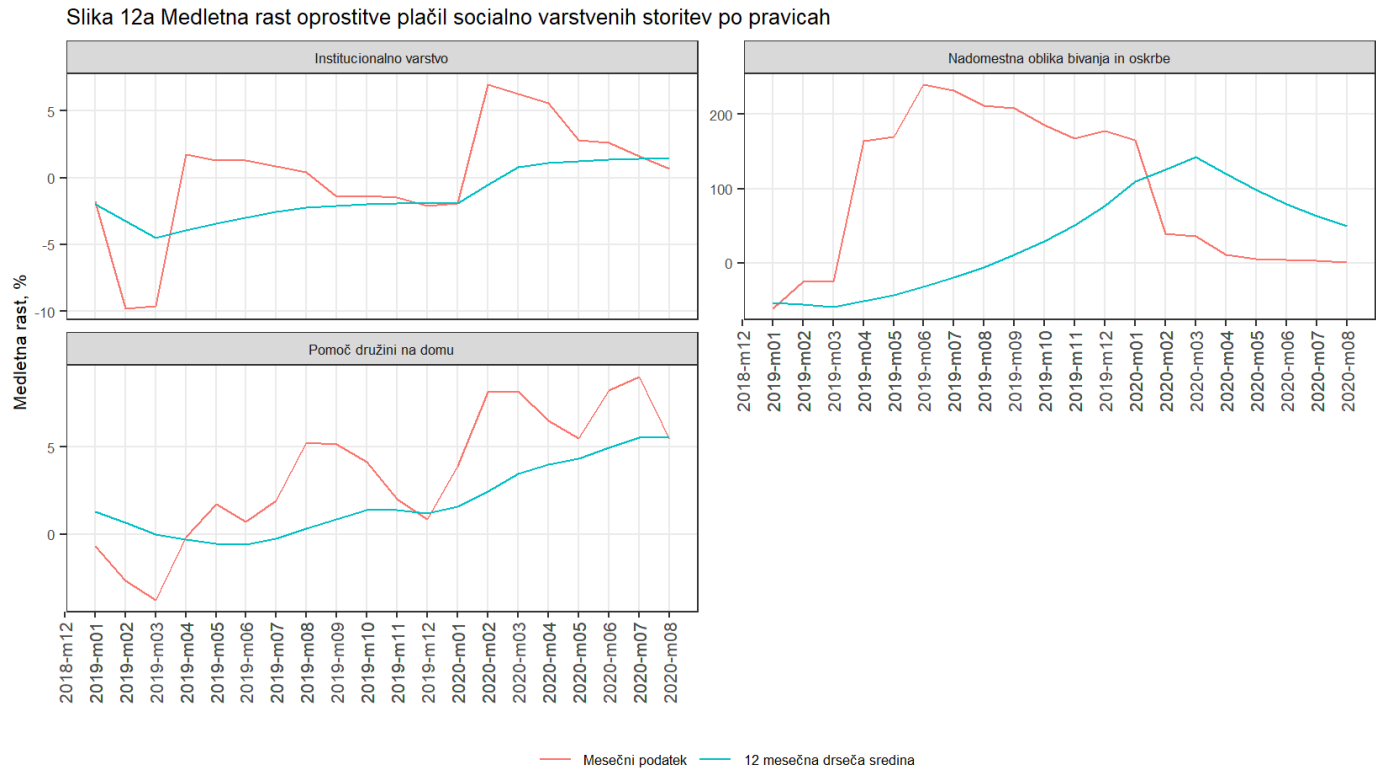
Slika 11a Oprostitve plačil socialno varstvenih storitev po pravicah v času

Slika 11b Število upravičencev do oprostitve plačil socialno varstvenih storitev po pravicah v času

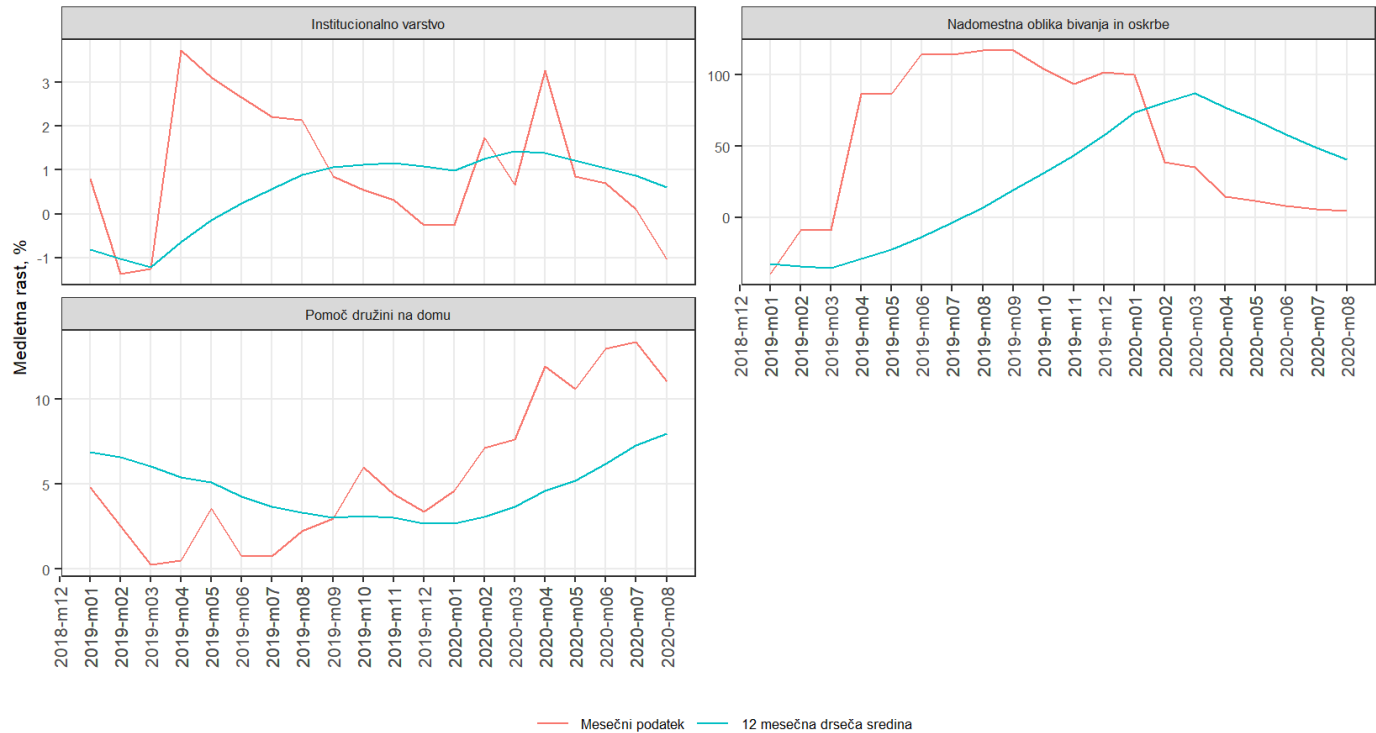

Slika 12 Medletne rasti zneskov in števila upravičencev po pravicah

Vir: MDDSZ

Slika 12b Medletna rast števila upravičencev do oprostitve plačil socialno varstvenih storitev po pravicah

Vir: MDDSZ

Opis pravic

Vir: osebna izkaznica V3.0

Denarna socialna pomoč je socialno varstveni prejemek, do katerega so upravičene osebe, ki si zase in za svoje družinske člane iz upravičenih razlogov ne morejo zagotoviti minimalnega dohodka za preživetje.

Varstveni dodatek je socialno varstven prejemek, do katerega so upravičene osebe, ki so oz. bi lahko bile upravičene do denarne socialne pomoči in so trajno nezaposljive, trajno nezmožne za delo ali nezaposlene starejše od 63/65 let.

Otroški dodatek je denarni prejemek, s katerim se staršem zagotovi sredstva za preživljanje, vzgojo in izobraževanje otroka.

Dodatek za veliko družino je družinski letni prejemek, namenjen družini s tremi ali več otroci.

Državna štipendija je namenjena dijakom in študentom, ki se izobražujejo in izhajajo iz socialno šibkejših družin.

Pravica do plačila pogrebnine je posebna oblika izredne denarne socialne pomoči kot pomoč pri kritju stroškov pogreba.

Pravica do plačila posmrtnine je posebna oblika izredne denarne socialne pomoči po smrti družinskega člana.

Rejnine Rejnik je za otroka v rejništvu upravičen do mesečne rejnine, ki zajema oskrbnino in plačilo dela. Rejnikom, ki opravljajo rejniško dejavnost kot poklic, se poleg rejnine zagotovi tudi plačilo prispevkov za socialno varnost.

Dodatek za nego otroka je denarni dodatek za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo.

Starševski dodatek je denarna pomoč staršem, kadar po rojstvu otroka niso upravičeni do nadomestil po ZSDP.

Pomoč ob rojstvu otroka je enkratni denarni prejemek, namenjen nakupu opreme za otroka. Pred ZSDP-1 se je namesto denarnega prejema lahko zagotovila oprema v obliki zavitka.

Krajši delovni čas je pravica do dela s krajšim delovnim časom enega od staršev, ki otroka dejansko neguje in varuje.

Plačilo prispevkov v primeru štirih ali več otrok je pravica, ki jo lahko uveljavlja eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi nege in varstva štirih ali več otrok. V tem času ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost od minimalne plače do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka.

Delno plačilo za izgubljeni dohodek je osebni prejemek vlagatelja v višini polnega ali sorazmernega dela minimalne plače, ki izhaja iz zavarovanja za starševsko varstvo in je vezan na plačilo prispevkov za starševsko varstvo. Do pravice delnega plačila za izgubljeni dohodek je vlagatelj upravičen na podlagi pozitivnega mnenja zdravniške komisije o težki telesni ali duševni okvari oziroma motnji otroka.

Osebna asistenca je zbir storitev, ki ljudem, ki v vsakdanjem življenju potrebujejo pomoč drugega, omogoča neodvisno in bolj kakovostno življenje. Do osebne asistencije je ne glede na njegov oz. njen dohodek in premoženje upravičen vlagatelj, ki: (i) zaradi invalidnosti potrebuje pomoč pri opravljanju aktivnosti, vezanih na samostojno osebno in družinsko življenje, vključevanje v okolje, izobraževanje in zaposlitev; (ii) je državljan RS s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji ali tujec, ki ima stalno prebivališče v RS; (iii) je star od 18 do 65 let; (iv) živi ali bi želel živeti v samostojnem ali skupnem gospodinjstvu zunaj celodnevne institucionalne oskrbe in (v) potrebuje pomoč najmanj 30 ur tedensko.

Komunikacijski dodatek je pravica, ki se lahko dodeli gluhi, slepi ali gluhoslepi osebi, ki izmed storitev osebne asistencije potrebuje zgolj pomoč pri komunikaciji in spremstvu.

Starševsko nadomestilo in starševski dopust izhajata iz zavarovanja za starševsko varstvo in sta vezana na plačilo prispevkov za starševsko varstvo. Sklop SN/SD zajema različne vrste nadomestil in dopustov, ki sovpadajo z istoimenskimi moduli, vsem pa je skupno, da je to pravica do odsotnosti z dela zaradi poroda oziroma nege in varstva otroka tiste osebe, ki otroka dejansko neguje in varuje, in pravica te osebe do pripadajočega nadomestila.

- **Materinski dopust in nadomestilo** (nekdaj "porodniški dopust in nadomestilo")
- **Materinski dopust brez nadomestila** (nekdaj "porodniško nadomestilo brez dopusta")
- **Starševski dopust in nadomestilo** (nekdaj "dopust in nadomestilo za nego in varstvo otroka")
- **Starševsko nadomestilo brez dopusta** (nekdaj "nadomestilo za nego in varstvo otroka brez dopusta")
- **Naknadni starševski dopust in nadomestilo** (nekdaj "naknadni dopust in nadomestilo za nego in varstvo otroka")
- **Naknadno starševsko nadomestilo brez dopusta** (nekdaj "naknadno nadomestilo za nego in varstvo otroka brez dopusta")
- **Očetovski dopust in nadomestilo ter očetovsko nadomestilo brez dopusta**
- **Očetovski dopust in nadomestilo za posvojitelje ter očetovsko nadomestilo brez dopusta za posvojitelje**
- **Starševski dopust in nadomestilo za posvojitelje** (nekdaj "posvojiteljski dopust in nadomestilo") ter **starševsko nadomestilo za posvojitelje brez dopusta** (nekdaj "posvojiteljsko nadomestilo brez dopusta")
- **Nadomestilo/plačilo prispevkov v času odmora za dojenje**

Oprostitve plačila socialno varstvenih storitev. Upravičenci in njihovi zavezanci so dolžni plačati storitev institucionalnega varstva. Le ti so lahko delno ali v celotni oproščeni plačila storitev v skladu z merili za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev. Višina oprostitve in prispevkov k plačilu socialno varstvene storitve se določi na podlagi materialnega stanja vlagatelja. Oprostitev upravičenca se določi kot razlika med vrednostjo storitve in njegovim prispevkom, oprostitve zavezanca pa kot razlika med višino oprostitve upravičenca in prispevkom zavezanca v skladu z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Pravice iz tega sklopa obsegajo:

- **Institucionalno varstvo**

- **Pomoč družini na domu**

- **Nadomestna oblika bivanja ali oskrbe** zunaj mreže javne službe za upravičence do institucionalnega varstva

Družinski pomočnik. Invalidni osebi zagotavlja oskrbo v domačem okolju, namesto celodnevne institucionalne varstva. Družinski pomočnik ima pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek ali do sorazmernega dela plačila za izgubljeni dohodek, če poleg opravljanja nalog družinskega pomočnika ostaja v delovnem razmerju s krajšim delovnim časom od polnega.

Subvencija vrtca. Višina plačila vrtca se ugotavlja glede na povprečni mesečni dohodek na osebo in se določi v odstotku od cene programa za vrtec in na podlagi uvrstitve v dohodkovni razred.